

8.10 TOP 10 ZEMALJA U IZVOZU I UVOZU
TOP 10 EXPORTS & IMPORTS COUNTRIES

	I-I 2017			
	000 KM	000 EUR	Struktura u % Structure in %	
Ukupan izvoz	475.286	243.010	100,0	Total exports
Njemačka	98.128	50.172	20,6	Germany
Hrvatska	49.646	25.384	10,4	Croatia
Italija	43.350	22.165	9,1	Italy
Slovenija	43.225	22.101	9,1	Slovenia
Austrija	42.666	21.815	9,0	Austria
Srbija	37.959	19.408	8,0	Serbia
Crna Gora	13.478	6.891	2,8	Montenegro
Španija	10.787	5.515	2,3	Spain
Mađarska	10.595	5.417	2,2	Hungary
Nizozemska	10.379	5.307	2,2	Netherlands
Ostale zemlje	115.073	58.836	24,2	Other countries

	I-I 2017			
	000 KM	000 EUR	Struktura u % Structure in %	
Ukupan uvoz	723.435	369.886	100,0	Total imports
Njemačka	91.965	47.021	12,7	Germany
Hrvatska	89.070	45.541	12,3	Croatia
Italija	75.719	38.715	10,5	Italy
Kina	54.350	27.789	7,5	China
Srbija	51.064	26.109	7,1	Serbia
Slovenija	38.988	19.934	5,4	Slovenia
Austrija	33.277	17.014	4,6	Austria
Turska	28.639	14.643	4,0	Turkey
Poljska	22.888	11.702	3,2	Poland
SAD	20.223	10.340	2,8	United States
Ostale zemlje	217.252	111.079	30,0	Other countries

Izvor: Baza podataka Uprave za indirektno/neizravno oporezivanje BiH.
Source: Indirect Taxation Authority of BiH database.

Prethodni podaci
Previous data

8.11 IZVOZ FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE PO ZEMLJAMA PREMA GEOGRAFSKIM ZONAMA
EXPORTS OF FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA BY COUNTRIES BY GEOGRAPHIC ZONES

	I 2017		I 2017	I 2017	II 2017		II 2017	
	000 KM	000 EUR	XII 2016	I 2016	000 KM	000 EUR	I 2016	
Ukupno	475.286	243.010	87,2	110,6	475.286	243.010	110,6	Total
Zemlje EU	364.509	186.370	101,2	106,6	364.509	186.370	106,6	EU countries
Austrija	42.666	21.815	140,1	111,8	42.666	21.815	111,8	<i>Austria</i>
Belgija	4.379	2.239	163,3	174,3	4.379	2.239	174,3	<i>Belgium</i>
Bugarska	1.130	578	37,9	22,3	1.130	578	22,3	<i>Bulgaria</i>
Češka	8.414	4.302	98,3	116,1	8.414	4.302	116,1	<i>Czech Republic</i>
Kipar	12	6	50,0	70,6	12	6	70,6	<i>Cyprus</i>
Danska	944	483	93,4	157,1	944	483	157,1	<i>Denmark</i>
Estonija	51	26	54,3	81,0	51	26	81,0	<i>Estonia</i>
Finska	28	14	18,3	560,0	28	14	560,0	<i>Finland</i>
Francuska	7.848	4.013	129,9	119,9	7.848	4.013	119,9	<i>France</i>
Grčka	86	44	8,7	57,3	86	44	57,3	<i>Greece</i>
Hrvatska	49.646	25.384	72,8	126,2	49.646	25.384	126,2	<i>Croatia</i>
Irska	11	6	91,7	100,0	11	6	100,0	<i>Ireland</i>
Italija	43.350	22.165	81,0	74,9	43.350	22.165	74,9	<i>Italy</i>
Latvija (Letonija)	-	-	-	-	-	-	-	<i>Latvia</i>
Litvanija	108	55	291,9	102,9	108	55	102,9	<i>Lithuania</i>
Luksemburg	5.975	3.055	137,1	135,6	5.975	3.055	135,6	<i>Luxembourg</i>
Mađarska	10.595	5.417	116,9	90,0	10.595	5.417	90,0	<i>Hungary</i>
Malta	-	-	-	-	-	-	-	<i>Malta</i>
Nizozemska	10.379	5.307	106,0	103,6	10.379	5.307	103,6	<i>Netherlands</i>
Njemačka	98.128	50.172	114,6	109,5	98.128	50.172	109,5	<i>Germany</i>
Poljska	6.418	3.281	137,5	165,2	6.418	3.281	165,2	<i>Poland</i>
Portugal	220	112	128,7	305,6	220	112	305,6	<i>Portugal</i>
Rumunija	7.231	3.697	82,6	134,7	7.231	3.697	134,7	<i>Romania</i>
Slovačka	4.632	2.368	123,3	90,9	4.632	2.368	90,9	<i>Slovakia</i>
Slovenija	43.225	22.101	98,0	120,3	43.225	22.101	120,3	<i>Slovenia</i>
Španija	10.787	5.515	139,9	91,4	10.787	5.515	91,4	<i>Spain</i>
Švedska	5.843	2.987	110,6	123,2	5.843	2.987	123,2	<i>Sweden</i>
Velika Britanija	2.403	1.229	115,8	144,5	2.403	1.229	144,5	<i>United Kingdom</i>
Zemlje EFTE	7.719	3.947	98,4	109,1	7.719	3.947	109,1	EFTA countries
Island	-	-	-	-	-	-	-	<i>Iceland</i>
Lihtenštajn	-	-	-	-	-	-	-	<i>Liechtenstein</i>
Norveška	837	428	77,0	74,5	837	428	74,5	<i>Norway</i>
Švicarska	6.882	3.519	102,3	115,7	6.882	3.519	115,7	<i>Switzerland</i>
Ostale evropske zemlje	75.291	38.496	60,1	148,8	75.291	38.496	148,8	Other european countries
Albanija	2.466	1.261	62,3	64,3	2.466	1.261	64,3	<i>Albania</i>
Crna Gora	13.478	6.891	95,1	160,9	13.478	6.891	160,9	<i>Montenegro</i>
Kosovo	4.955	2.533	70,4	142,2	4.955	2.533	142,2	<i>Kosovo</i>
Makedonija BJR	4.280	2.188	65,7	81,7	4.280	2.188	81,7	<i>Macedonia FYR</i>
Ruska Federacija	2.619	1.339	13,9	63,8	2.619	1.339	63,8	<i>Russian Federation</i>
Srbija	37.959	19.408	83,4	207,8	37.959	19.408	207,8	<i>Serbia</i>
Turska	8.371	4.280	30,8	133,4	8.371	4.280	133,4	<i>Turkey</i>
Ostale zemlje	1.163	595	56,4	113,8	1.163	595	113,8	<i>Other countries</i>

8.11 IZVOZ FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE PO ZEMLJAMA PREMA GEOGRAFSKIM ZONAMA (nastavak)
EXPORTS OF FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA BY COUNTRIES BY GEOGRAPHIC ZONES (continued)

	I 2017		I 2017	I 2017	II 2017		II 2017	
	000 KM	000 EUR	XII 2016	I 2016	000 KM	000 EUR	I 2016	
Afrika	8.510	4.351	54,3	132,2	8.510	4.351	132,2	Africa
Zemlje sjeverne Afrike	8.012	4.096	51,5	137,8	8.012	4.096	137,8	North Africa
Ostale Afričke zemlje	498	255	513,4	80,2	498	255	80,2	Other African countries
Amerika	3.356	1.716	50,9	108,7	3.356	1.716	108,7	America
Zemlje sjeverne Amerike	2.574	1.316	43,9	103,3	2.574	1.316	103,3	North America
Kanada	221	113	202,8	54,6	221	113	54,6	Canada
SAD	2.353	1.203	40,9	112,8	2.353	1.203	112,8	United States
Ostale zemlje	-	-	-	-	-	-	-	Other countries
Zemlje Centralne Amerike i Kariba	628	321	101,3	164,8	628	321	164,8	Centr. America and Caribbean
Zemlje Južne Amerike	154	79	146,7	71,3	154	79	71,3	South America
Azija	6.229	3.185	57,8	64,8	6.229	3.185	64,8	Asia
Zemlje Bliskog i Srednjeg Istoka	2.004	1.025	36,0	27,8	2.004	1.025	27,8	Near and Middle Eastern countries
Ostale zemlje Azije	4.225	2.160	81,2	175,8	4.225	2.160	175,8	Other Asian countries
Indija	378	193	60,7	166,5	378	193	166,5	India
Japan	6	3	5,1	35,3	6	3	35,3	Japan
Kina	1.026	525	72,9	156,9	1.026	525	156,9	China
Malezija	287	147	-	-	287	147	-	Malaysia
Ostale zemlje	2.528	1.293	82,7	168,0	2.528	1.293	168,0	Other countries
Zemlje okeanije i polarnog regiona	118	60	86,8	421,4	118	60	421,4	Oceania and Polar Regions
Australija i Novi Zeland	118	60	86,8	421,4	118	60	421,4	Australia and New Zealand
Australija	69	35	62,7	246,4	69	35	246,4	Australia
Novi Zeland	49	25	-	-	49	25	-	New Zealand
Ostale zemlje	-	-	-	-	-	-	-	Other countries
Ostale zemlje Okeanije i Polarnog Regiona	-	-	-	-	-	-	-	Other countries of Oceania and Polar Region
Neraspoređeno	9.554	4.885	51,1	89,4	9.554	4.885	89,4	Unclassified

Izvor: Baza podataka Uprave za indirektno/neizravno oporezivanje BiH.
Source: Indirect Taxation Authority of BiH database.

Prethodni podaci
Previous data

8.12 UVOZ FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE PO ZEMLJAMA PREMA GEOGRAFSKIM ZONAMA
IMPORTS OF FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA BY COUNTRIES BY GEOGRAPHIC ZONES

	I 2017		I 2017	I 2017	II 2017		II 2017	
	000 KM	000 EUR	XII 2016	I 2016	000 KM	000 EUR	I 2016	
Ukupno	723.435	369.886	73,2	112,2	723.435	369.886	112,2	Total
Zemlje EU	490.865	250.975	74,3	113,9	490.865	250.975	113,9	EU countries
Austrija	33.277	17.014	88,7	135,1	33.277	17.014	135,1	<i>Austria</i>
Belgija	6.216	3.178	62,5	84,4	6.216	3.178	84,4	<i>Belgium</i>
Bugarska	5.135	2.625	89,4	150,7	5.135	2.625	150,7	<i>Bulgaria</i>
Češka	19.160	9.796	102,9	157,1	19.160	9.796	157,1	<i>Czech Republic</i>
Kipar	20	10	133,3	333,3	20	10	333,3	<i>Cyprus</i>
Danska	904	462	60,8	74,2	904	462	74,2	<i>Denmark</i>
Estonija	99	51	52,7	72,8	99	51	72,8	<i>Estonia</i>
Finska	2.893	1.479	262,5	439,7	2.893	1.479	439,7	<i>Finland</i>
Francuska	14.069	7.193	77,0	96,9	14.069	7.193	96,9	<i>France</i>
Grčka	17.925	9.165	159,7	179,8	17.925	9.165	179,8	<i>Greece</i>
Hrvatska	89.070	45.541	68,2	119,9	89.070	45.541	119,9	<i>Croatia</i>
Irska	2.672	1.366	72,1	130,2	2.672	1.366	130,2	<i>Ireland</i>
Italija	75.719	38.715	59,8	99,5	75.719	38.715	99,5	<i>Italy</i>
Latvija (Letonija)	183	94	-	139,7	183	94	139,7	<i>Latvia</i>
Litvanija	182	93	31,6	60,3	182	93	60,3	<i>Lithuania</i>
Luksemburg	222	114	46,2	64,2	222	114	64,2	<i>Luxembourg</i>
Mađarska	18.844	9.635	73,2	117,4	18.844	9.635	117,4	<i>Hungary</i>
Malta	1.997	1.021	111,2	82,0	1.997	1.021	82,0	<i>Malta</i>
Nizozemska	10.694	5.468	78,6	105,4	10.694	5.468	105,4	<i>Netherlands</i>
Njemačka	91.965	47.021	73,6	106,8	91.965	47.021	106,8	<i>Germany</i>
Poljska	22.888	11.702	74,9	105,2	22.888	11.702	105,2	<i>Poland</i>
Portugal	2.449	1.252	114,2	149,0	2.449	1.252	149,0	<i>Portugal</i>
Rumunija	7.683	3.928	75,4	92,6	7.683	3.928	92,6	<i>Romania</i>
Slovačka	5.008	2.561	69,3	88,1	5.008	2.561	88,1	<i>Slovakia</i>
Slovenija	38.988	19.934	80,1	107,9	38.988	19.934	107,9	<i>Slovenia</i>
Španija	10.530	5.384	91,5	175,5	10.530	5.384	175,5	<i>Spain</i>
Švedska	5.438	2.780	72,7	199,2	5.438	2.780	199,2	<i>Sweden</i>
Velika Britanija	6.635	3.392	60,9	99,1	6.635	3.392	99,1	<i>United Kingdom</i>
Zemlje EFTE	6.275	3.208	76,4	125,9	6.275	3.208	125,9	EFTA countries
Island	7	4	36,8	3,0	7	4	3,0	<i>Iceland</i>
Lihtenštajn	-	-	-	-	-	-	-	<i>Liechtenstein</i>
Norveška	1.002	512	80,2	167,3	1.002	512	167,3	<i>Norway</i>
Švicarska	5.266	2.692	75,8	126,8	5.266	2.692	126,8	<i>Switzerland</i>
Ostale evropske zemlje	105.516	53.949	65,8	103,4	105.516	53.949	103,4	Other european countries
Albanija	272	139	45,6	61,1	272	139	61,1	<i>Albania</i>
Crna Gora	3.920	2.004	64,3	351,6	3.920	2.004	351,6	<i>Montenegro</i>
Kosovo	289	148	23,3	69,8	289	148	69,8	<i>Kosovo</i>
Makedonija BJR	3.691	1.887	44,8	87,2	3.691	1.887	87,2	<i>Macedonia FYR</i>
Ruska Federacija	15.834	8.096	89,1	86,2	15.834	8.096	86,2	<i>Russian Federation</i>
Srbija	51.064	26.109	64,2	98,4	51.064	26.109	98,4	<i>Serbia</i>
Turska	28.639	14.643	64,1	120,2	28.639	14.643	120,2	<i>Turkey</i>
Ostale zemlje	1.807	924	80,2	106,9	1.807	924	106,9	<i>Other countries</i>

8.12 UVOZ FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE PO ZEMLJAMA PREMA GEOGRAFSKIM ZONAMA (nastavak)
IMPORTS OF FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA BY COUNTRIES BY GEOGRAPHIC ZONES (continued)

	I 2017		I 2017	I 2017	II 2017		II 2017	
	000 KM	000 EUR	XII 2016	I 2016	000 KM	000 EUR	I 2016	
Afrika	2.831	1.447	74,5	50,4	2.831	1.447	50,4	Africa
Zemlje sjeverne Afrike	2.129	1.089	118,0	72,1	2.129	1.089	72,1	North Africa
Ostale Afričke zemlje	702	359	35,2	26,3	702	359	26,3	Other African countries
Amerika	32.440	16.586	77,1	131,7	32.440	16.586	131,7	America
Zemlje Sjeverne Amerike	20.676	10.571	71,2	167,9	20.676	10.571	167,9	North America
Kanada	453	232	48,4	120,5	453	232	120,5	Canada
SAD	20.223	10.340	72,0	169,4	20.223	10.340	169,4	United States
Ostale zemlje	-	-	-	-	-	-	-	Other countries
Zemlje Centralne Amerike i Kariba	3.115	1.593	84,8	119,3	3.115	1.593	119,3	Centr. America and Caribbean
Zemlje Južne Amerike	8.649	4.422	92,3	89,1	8.649	4.422	89,1	South America
Azija	84.855	43.386	80,0	112,3	84.855	43.386	112,3	Asia
Zemlje Bliskog i Srednjeg Istoka	2.332	1.192	102,7	94,8	2.332	1.192	94,8	Near and Middle Eastern countries
Ostale zemlje Azije	82.523	42.193	79,6	112,9	82.523	42.193	112,9	Other Asian countries
Indija	6.594	3.371	80,4	94,0	6.594	3.371	94,0	India
Japan	3.625	1.853	62,6	92,2	3.625	1.853	92,2	Japan
Kina	54.350	27.789	79,3	114,6	54.350	27.789	114,6	China
Malezija	864	442	50,6	94,9	864	442	94,9	Malaysia
Ostale zemlje	17.090	8.738	87,6	123,5	17.090	8.738	123,5	Other countries
Zemlje okeanije i polarnog regiona	482	246	7,4	-	482	246	-	Oceania and Polar Regions
Australija i Novi Zeland	383	196	5,9	-	383	196	-	Australia and New Zealand
Australija	177	90	2,7	-	177	90	-	Australia
Novi Zeland	206	105	643,8	-	206	105	-	New Zealand
Ostale zemlje	-	-	-	-	-	-	-	Other countries
Ostale zemlje Okeanije i Polarnog Regiona	99	51	-	-	99	51	-	Other countries of Oceania and Polar Region
Neraspoređeno	171	87	101,2	20,5	171	87	20,5	Unclassified

Izvor: Baza podataka Uprave za indirektno/neizravno oporezivanje BiH.
Source: Indirect Taxation Authority of BiH database.

Prethodni podaci
Previous data

8.13 IZVOZ I UVOZ PO STATISTIČKIM PROCEDURAMA
EXPORTS & IMPORTS ACCORDING TO STATISTICAL PROCEDURES

	I-II 2017		
	000 KM	Struktura u % Structure in %	
Ukupan izvoz	475.286	100,0	Total exports
1 Redovan izvoz	316.467	66,6	Normal exports
2 Izvoz nakon unutrašnje obrade	158.160	33,3	Exports after inward processing
3 Izvoz na vanjsku obradu	659	0,1	Exports for outward processing
Ukupan uvoz	723.435	100,0	Total imports
1 Redovan uvoz	630.169	87,1	Normal imports
2 Uvoz na unutrašnju obradu	92.635	12,8	Imports for inward processing
3 Uvoz nakon vanjske obrade	630	0,1	Imports after outward processing

	I-II 2017		
	000 EUR	Struktura u % Structure in %	
Ukupan izvoz	243.010	100,0	Total exports
1 Redovan izvoz	161.807	66,6	Normal exports
2 Izvoz nakon unutrašnje obrade	80.866	33,3	Exports after inward processing
3 Izvoz na vanjsku obradu	337	0,1	Exports for outward processing
Ukupan uvoz	369.886	100,0	Total imports
1 Redovan uvoz	322.200	87,1	Normal imports
2 Uvoz na unutrašnju obradu	47.363	12,8	Imports for inward processing
3 Uvoz nakon vanjske obrade	322	0,1	Imports after outward processing

Izvor: Baza podataka Uprave za indirektno/neizravno oporezivanje BiH.
Source: Indirect Taxation Authority of BiH database.

Prethodni podaci
Previous data

8.14 INDEKSI JEDINIČNIH VRIJEDNOSTI IZVOZA I UVOZA (PAASCHE INDEX) PO PODRUČJIMA KD BiH 2010 PO KVARTALIMA
EXPORT AND IMPORT UNIT VALUE INDICES (PAASCHE INDEX) ACCORDING TO SECTIONS OF NACE Rev. 2 BY QUARTERS

	Izvoz Exports	Uvoz Imports	
	X-XII 2016 Ř 2015	X-XII 2016 Ř 2015	
Ukupno	98,2	98,1	Total
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	105,5	97,9	Agriculture, forestry and fishing
B Vađenje ruda i kamena	103,1	99,9	Mining and quarrying
C Prerađivačka industrija	98,1	98,1	Manufacturing

8.15 INDEKSI JEDINIČNIH VRIJEDNOSTI IZVOZA I UVOZA (PAASCHE INDEX) PO SEKTORIMA SMTK Rev. 4 PO KVARTALIMA
EXPORT AND IMPORT UNIT VALUE INDICES (PAASCHE INDEX) BY SECTIONS OF SITC Rev. 4 BY QUARTERS

	IZVOZ EXPORTS	UVOZ IMPORTS	
	X-XII 2016 Ř 2015	X-XII 2016 Ř 2015	
Ukupno	98,2	98,1	Total
0 Hrana i žive životinje	90,7	99,1	Food and live animals
1 Pića i duhan	91,7	93,3	Beverages and tobacco
2 Sirove materije nejestive, osim goriva	98,3	93,5	Inedible raw materials, except fuel
3 Mineralna goriva, maziva i srodni proizvodi	102,2	95,0	Mineral fuels, lubricants and similar products
4 Ulja, masti i voskovi životinjskog ili biljnog porijekla	101,3	101,4	Edible oil, lard and wax of animal or plant origin
5 Hemijski/Kemijski proizvodi	98,0	97,2	Chemical products
6 Industrijski proizvodi, razvrstani uglavnom po vrsti sirovina	97,5	98,6	Industrial products, classified mostly by raw material
7 Mašine/strojevi i transportna sredstva	98,0	98,8	Machinery and transport equipment
8 Razni industrijski proizvodi	100,1	101,7	Miscellaneous industrial goods

Izvor: Baza podataka Uprave za indirektno/neizravno oporezivanje BiH.
Source: Indirect Taxation Authority of BiH database.

Prethodni podaci
Previous data

8.16 INDEKSI JEDINIČNIH VRJEDNOSTI IZVOZA I UVOZA (PAASCHE) PO PODRUČJIMA I OBLASTIMA KD BiH 2010 PO KVARTALIMA
EXPORT AND IMPORT UNIT VALUE INDICES (PAASCHE) BY SECTIONS AND DIVISIONS OF NACE Rev. 2 BY QUARTERS

	IZVOZ	UVOZ	
	EXPORTS	IMPORTS	
	X-XII 2016	X-XII 2016	
	€ 2015	€ 2015	
UKUPNO	98,2	98,1	TOTAL
A POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBOLOV	105,5	97,9	AGRICULTURE, FORESTRY AND FISHING
01 Biljna i stočarska proiz., lov i vezane usluž. djelat.	105,9	97,6	Crop and animal production, hunting; service of
02 Šumarstvo i sječa drva	105,8	108,1	Forestry and logging
03 Ribarstvo	99,0	90,1	Fishing and aquaculture
B VAĐENJE RUDA I KAMENA	103,1	99,9	MINING AND QUARRYING
05 Vađenje uglja i lignita	105,0	100,0	Mining of coal and lignite
06 Vađenje sirove nafte i prirodnog plina	-	-	Extraction of crude petroleum and gas
07 Vađenje metalnih ruda	95,5	95,8	Mining of metal ores
08 Ostalo rudarstvo i vađenje	100,2	99,0	Other mining and quarrying
09 Pomoćne usluž. djelatnosti u rudarstvu	-	-	Mining support service activities
C PRERADIVAČKA INDUSTRIJA	98,1	98,1	MANUFACTURING
10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda	91,2	99,2	Manufacture of food products
11 Proizvodnja pića	86,8	91,7	Manufacture of beverages
12 Proizvodnja duhanskih proizvoda	106,1	96,3	Manufacture of tobacco products
13 Proizvodnja tekstila	136,4	98,5	Manufacture of textiles
14 Proizvodnja odjeće	93,4	95,7	Manufacture of wearing apparel
15 Proizvodnja kože i srodnih proizvoda	101,7	102,5	Manufacture of leather and related products
16 Prerada drveta, proizv. roba od drveta, pluta, slame i pletiva (osim namještaja)	102,7	103,4	Manufacture of wood and products of wood, cork, straw (except furniture)
17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira	98,4	100,2	Manufacture of paper and paper products
18 Štampa i umnožavanje snimljenih zapisa	107,8	90,6	Printing and reproduction of recorded media
19 Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	102,1	93,6	Manufacture of coke and refined petrol products
20 Proizvodnja hemijskih proizvoda	91,7	94,8	Manufacture of chemicals
21 Proizvodnja farmaceutskih proizvoda	111,4	103,4	Manufacture of pharmaceutical products
22 Proizvodnja gume i plastike	100,1	97,3	Manufacture of rubber and plastic
23 Proizvodnja ostalih nemetalnih minerala	90,2	102,4	Manufacture of other non-metallic minerals
24 Proizvodnja metala	91,6	93,9	Manufacture of basic metals
25 Proizvodnja metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme	100,5	101,0	Manufacture of metal products, except machinery and equipment
26 Proizvodnja računara, elektroničkih i optičkih proizvoda	107,1	96,4	Manufacture of computer, electronic and optical products
27 Proizvodnja električne opreme	91,1	101,0	Manufacture of electrical equipment
28 Proizvodnja strojeva i uređaja, d.n.	103,1	100,8	Manufacture of machinery and equipment, n.e.c.
29 Proizvodnja motornih vozila i prikolica	95,8	99,5	Manufacture of motor vehicles and trailers
30 Proizvodnja ostalih prevoznih sredstava	87,2	76,1	Manufacture of other transport vehicles
31 Proizvodnja namještaja	103,3	111,9	Manufacture of furniture
32 Ostala prerađivačka industrija	111,8	100,9	Other manufacturing

Izvor: Baza podataka Uprave za indirektno/neizravno oporezivanje BiH.
Source: Indirect Taxation Authority of BiH database.

Prethodni podaci
Previous data

8.17 INDEKSI JEDINIČNIH VRIJEDNOSTI IZVOZA I UVOZA (PAASCHE) PO SEKTORIMA I ODSJECIMA SMTK Rev. 4 PO KVARTALIMA
EXPORT AND IMPORT UNIT VALUE INDICES (PAASCHE) BY SECTIONS AND DIVISIONS OF SITC Rev. 4 BY QUARTERS

	IZVOZ	UVOZ	
	EXPORTS	IMPORTS	
	X-XII 2016	X-XII 2016	
	Ř.2015	Ř.2015	
UKUPNO	98,2	98,1	TOTAL
0 HRANA I ŽIVE ŽIVOTINJE	90,7	99,1	FOOD AND LIVE ANIMALS
00 Žive životinje	58,1	102,2	Live animals
01 Meso i mesne prerađevine	93,8	98,4	Meat and meat preparations
02 Mlijeko, mliječne prerađevine i jaja	93,7	111,9	Dairy products and birds' eggs
03 Ribe, vodozemci i njihove prerađevine	96,5	96,1	Fish, crustaceans, molluscs, prepar. of
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	78,9	91,9	Cereals and cereal preparations
05 Voće i povrće	90,4	94,4	Vegetables and fruit
06 Šećer, šećerne prerađevine i med	78,2	112,6	Sugar, sugar preparations and honey
07 Kafa, čaj, kakao i začini	99,3	109,4	Coffee, tea, cocoa, spices
08 Hrana za životinje	77,0	91,2	Feeding stuff for animals
09 Ostali jestivi proizvodi	113,1	95,9	Miscellaneous edible products
1 PIĆA I DUHAN	91,7	93,3	BEVERAGES AND TOBACCO
11 Pića	86,8	91,7	Beverages
12 Duhan i proizvodi od duhana	105,9	98,3	Tobacco and tobacco manufactures
2 SIROVE MATERIJE NEJESTIVE, OSIM GORIVA	98,3	93,5	INEDIBLE RAW MATERIALS, EXCEPT FUEL
21 Sirove kože i sirovo krzno	92,4	86,5	Hides, skins and furskins, raw
22 Uljano sjemenje i plodovi	91,9	94,7	Oil seeds and oleaginous fruits
23 Sirovi i sintetički kaučuk	-	93,4	Crude rubber
24 Drvo i pluta	99,8	106,9	Cork and wood
25 Celuloza i papirni otpaci	108,3	101,6	Pulp and waste paper
26 Sirova tekstilna vlakna i njihovi otpaci	102,7	89,1	Crude textile fibres and their wastes
27 Prirodna đubriva i minerali osim goriva	104,9	94,7	Crude fertilizers and minerals ex. fuels
28 Metalne rude i otpaci od metala	95,7	90,4	Metalliferous ores and metal scrap
29 Sirovine biljne i životinjske, ostale	130,3	110,0	Crude animal and vegetable materials
3 MINERALNA GORIVA, MAZIVA I SRODNI PROIZVODI	102,2	95,0	MINERAL FUELS, LUBRICANTS AND SIMILAR PRODUCTS
32 Ugalj, koks i briketi	107,8	100,1	Coal, coke and briquettes
33 Nafta i derivati od nafte	86,1	93,0	Petroleum and petroleum products
34 Prirodni i industrijski gas	109,3	102,3	Gas, natural and manufactured
4 ULJA, MASTI I VOSKOM ŽIVOTINJSKOG ILI BILJNOG PORJEKLA	101,3	101,4	EDIBLE OIL, LARD AND WAX OF ANIMAL OR PLANT ORIGIN
41 Životinjska ulja i masti	-	107,1	Animal oils and fats
42 Biljna ulja i masti, sirova i rafinirana	101,3	101,3	Vegetable fats, oils, crude and refined
43 Prerađena biljna i život. ulja i masnoće	-	98,1	Processed animal or vegetable fats and oils
5 HEMIJSKI/KEMIJSKI PROIZVODI	98,0	97,2	HEMICAL PRODUCTS
51 Organske hemikalije/kemikalije	79,0	109,6	Organic chemicals
52 Anorganske hemikalije/kemikalije	91,9	80,6	Inorganic chemicals
53 Boje i štavila	92,9	112,0	Dyeing, tanning, colouring materials
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	111,4	102,9	Medical and pharmaceutical products
55 Toaletni proizvodi i proizvodi za čišćenje	92,8	97,2	Toilet, cleaning and perfume materials
56 Vještačka đubriva	74,0	83,3	Processed fertilizers

8.17 INDEKSI JEDINIČNIH VRIJEDNOSTI IZVOZA I UVOZA (PAASCHE) PO SEKTORIMA I ODSJECIMA SMTK Rev. 4 PO KVARTALIMA (nastavak)
EXPORT AND IMPORT UNIT VALUE INDICES (PAASCHE) BY SECTIONS AND DIVISIONS OF SITC Rev. 4 BY QUARTERS (continued)

	IZVOZ	UVOZ	
	EXPORTS	IMPORTS	
	X-XII 2016	X-XII 2016	
	Ř.2015	Ř.2015	
57 Plastične mase u primarnim oblicima	85,3	91,3	Plastics in primary forms
58 Plastične mase, ne-primarni oblici	98,3	96,9	Plastics in non-primary forms
59 Ostale hemikalije/kemikalije	99,5	90,7	Chemicals, n.e.s.
6 INDUSTRIJSKI PROIZVODI, RAZVRSTANI UGLAVNOM PO VRSTI SIROMINA	97,5	98,6	INDUSTRIAL PRODUCTS, CLASSIFIED MOSTLY BY RAW MATERIAL
61 Koža, krzno i proizvodi od kože i krzna	135,1	104,9	Leather, products of, dressed furskins
62 Guma i gumeni proizvodi	109,9	95,6	Rubber manufactures, n.e.s.
63 Proizvodi od drveta, osim namještaja	105,7	101,9	Wood manufactures (excl. furniture)
64 Papir, ljepenka i ostali slični proizvodi	98,4	100,1	Paper, paperboard and articles thereof
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	142,9	98,5	Textile yarn, fabrics, made-up articles
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	90,1	102,2	Non-metallic mineral manufactures
67 Željezo i čelik	93,6	95,9	Iron and steel
68 Obojeni metali	89,6	92,8	Non-ferrous metals
69 Metalni proizvodi	99,7	99,2	Manufactures of metals
7 MAŠINE/STROJEVI I TRANSPORTNA SREDSTVA	98,0	98,8	MACHINERY AND TRANSPORT EQUIPMENT
71 Pogonske mašine i oprema	113,4	95,2	Power-generating enginry, equipment
72 Mašine specijalizovane za određene industrije	98,8	94,2	Machines specialized for particular industries
73 Mašine za obradu metala	89,3	100,9	Metal working machinery
74 Ostale industrijske mašine i dijelovi	100,3	105,5	Other industrial machinery and parts of
75 Kancelarijske mašine i mašine za automatsku obradu podataka	123,3	108,9	Office machines and automatic data processing machines
76 Telekomunikacijski aparati i aparati za snimanje zvuka	93,7	88,2	Telecommunications and sound recording apparatus
77 Električne mašine, aparati i uređaji	90,6	99,8	Electrical machinery, appliances, parts
78 Drumaska vozila	96,8	99,5	Road vehicles
79 Ostala transportna vozila	90,8	47,8	Other transport equipment
8 RAZNI INDUSTRIJSKI PROIZVODI	100,1	101,7	MISCELLANEOUS INDUST. GOODS
81 Montažne zgrade, sanitarni, rasvjetni i grijajući uređaji	110,7	115,0	Fabricated buildings; sanitary, heating, lighting equipment
82 Namještaj i njegovi dijelovi	103,0	109,8	Furniture and furnishings
83 Torbe, tašne, neseseri i slični proizvodi	108,3	99,6	Travel goods, handbags and similar
84 Odjeća	93,5	96,2	Clothing
85 Obuća	96,5	99,8	Footwear
87 Naučni i kontrolni instrumenti	100,1	101,2	Scientific and controlling instruments
88 Fotografski i optički proizvodi, satovi	110,4	115,2	Photo and optical equipment; watches
89 Ostali industrijski proizvodi	101,1	101,5	Miscellaneous manufactured articles

Izvor: Baza podataka Uprave za indirektno/neizravno oporezivanje BiH.
Source: Indirect Taxation Authority of BiH database.

Prethodni podaci
Previous data

9.1 DISTRIBUTIVNA TRGOVINA - SEZONSKI I KALENDARSKI PRILAGOĐENI INDEKSI UKUPNOG PROMETA
DISTRIBUTIVE TRADE SEASONALLY AND WORKING-DAY ADJUSTED TOTAL TURNOVER INDICES

	Sezonski prilagođeni podaci <i>Seasonally adjusted data</i>		Kalendarski prilagođeni podaci <i>Working-day adjusted data</i>		
	X - XII 2016 VII - IX 2016	X - XII 2016 Ř 2010	X - XII 2016 X - XII 2015	X - XII 2016 Ř 2010	
Ukupno	101,4	123,3	99,1	126,9	<i>Total</i>
45 Trgovina na veliko i na malo motornim vozilima i motociklima; popravak motornih vozila i motocikala	102,8	94,7	96,7	104,2	<i>Wholesale and retail trade and repair of motor vehicles and motorcycles</i>
45.1+ Trgovina motornim vozilima, motociklima, 45.3+ te dijelovima i priborom za 45.4 motorna vozila i motocikle	99,7	95,6	91,4	103,9	<i>Sale of motor vehicles, motorcycles, parts and accessories for motor vehicles and motorcycles</i>
45.2 Održavanje i popravak motornih vozila	126,0	89,7	141,9	105,9	<i>Maintenance and repair of motor vehicles</i>
46 Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	101,0	116,9	96,6	120,7	<i>Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles</i>
46.1 Trgovina na veliko uz naknadu ili proviziju	86,6	153,9	94,0	155,3	<i>Wholesale on a fee or contract basis</i>
46.2 Trgovina na veliko poljoprivrednim sirovinama i živim životinjama	92,3	130,4	88,6	93,9	<i>Wholesale of agricultural raw materials and live animals</i>
46.3 Trgovina na veliko hranom, pićem i duhanskim proizvodima	95,5	128,4	86,9	131,4	<i>Wholesale of food, beverages and tobacco</i>
46.4 Trgovina na veliko proizvodima za domaćinstvo	102,3	114,1	105,4	119,8	<i>Wholesale of household goods</i>
46.5 Trgovina na veliko informacijsko-komunikacijskom opremom	108,9	128,4	83,2	147,6	<i>Wholesale of information and communication equipment</i>
46.6 Trgovina na veliko ostalim mašinama, opremom i priborom	123,1	199,0	137,3	199,0	<i>Wholesale of other machinery, equipment and supplies</i>
46.7 Ostala specijalizirana trgovina na veliko	104,5	123,3	98,8	125,4	<i>Other specialised wholesale</i>
46.9 Nespecijalizirana trgovina na veliko	100,4	90,5	100,2	95,1	<i>Non-specialised wholesale trade</i>
47 Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	101,9	141,4	102,7	143,9	<i>Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles</i>
Ostale djelatnosti	98,9	107,1	106,6	107,0	<i>Other activities</i>

Napomena: Prethodni podaci

Note: previous data

9.2 DISTRIBUTIVNA TRGOVINA - IZVORNI, NEPRILAGOĐENI INDEKSI UKUPNOG PROMETA
DISTRIBUTIVE TRADE - GROSS, UNADJUSTED TOTAL TURNOVER INDICES

	X - XII 2016 Ř 2010	X - XII 2016 VII -IX 2016	X - XII 2016 X - XII 2015	I - XII 2016 I - XII 2015	
Ukupno	128,4	96,0	100,2	98,8	<i>Total</i>
45 Trgovina na veliko i na malo motornim vozilima i motociklima; popravak motornih vozila i motocikala	104,0	112,4	96,9	96,3	<i>Wholesale and retail trade and repair of motor vehicles and motorcycles</i>
45.1+ Trgovina motornim vozilima, motociklima, 45.3+ te dijelovima i priborom za motorna 45.4 vozila i motocikle	103,7	107,3	91,6	93,4	<i>Sale of motor vehicles, motorcycles, parts and accessories for motor vehicles and motorcycles</i>
45.2 Održavanje i popravak motornih vozila	105,9	151,7	141,9	124,0	<i>Maintenance and repair of motor vehicles</i>
46 Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	122,5	95,9	98,0	96,5	<i>Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles</i>
46.1 Trgovina na veliko uz naknadu ili proviziju	163,3	86,4	102,1	116,0	<i>Wholesale on a fee or contract basis</i>
46.2 Trgovina na veliko poljoprivrednim sirovinama i živim životinjama	88,9	70,9	83,7	93,4	<i>Wholesale of agricultural raw materials and live animals</i>
46.3 Trgovina na veliko hranom, pićem i duhanskim proizvodima	131,4	88,9	86,8	94,9	<i>Wholesale of food, beverages and tobacco</i>
46.4 Trgovina na veliko proizvodima za domaćinstvo	119,8	103,0	105,4	100,8	<i>Wholesale of household goods</i>
46.5 Trgovina na veliko informacijsko-komunikacijskom opremom	147,6	130,4	83,2	86,9	<i>Wholesale of information and communication equipment</i>
46.6 Trgovina na veliko ostalim mašinama, opremom i priborom	220,2	135,4	147,4	112,7	<i>Wholesale of other machinery, equipment and supplies</i>
46.7 Ostala specijalizirana trgovina na veliko	128,5	93,9	100,7	95,1	<i>Other specialised wholesale</i>
46.9 Nespecijalizirana trgovina na veliko	96,2	96,6	102,3	95,8	<i>Non-specialised wholesale trade</i>
47 Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	145,3	94,4	103,3	101,9	<i>Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles</i>
Ostale djelatnosti	107,2	92,8	108,5	108,9	<i>Other activities</i>

Napomena: Prethodni podaci

Note: previous data

DESEZONIRANI I KALENDARSKI PRILAGODENI POKAZATELJI ¹⁾
SEASONALLY AND WORKING-DAY ADJUSTED INDICATORS ¹⁾

9.3 TRGOVINA NA MALO - MJESEČNE STOPE PROMJENA IZRAČUNATE IZ DESEZONIRANIH INDEKSA
MONTH - ON - MONTH GROWTH RATES CALCULATED ON BASIS OF SEASONALLY ADJUSTED INDICES

	VIII 2016 VII 2016	IX 2016 VIII 2016	X 2016 IX 2016	XI 2016 X 2016	XII 2016 XI 2016	I 2017 XII 2016	
Ukupan promet - oblast 47							Total turnover - division 47
Nominalno	1,6	-0,1	0,7	-0,1	2,2	-3,3	Value index
Realno	1,8	0,2	0,4	-0,8	1,3	-3,0	Volume index
Promet od trgovine na malo							Retail turnover
Nominalno	2,4	-0,6	0,2	0,4	1,1	-1,3	Value index
Realno	2,3	-0,7	0,5	0,0	0,4	-0,1	Volume index

9.4 TRGOVINA NA MALO - GODIŠNJE STOPE PROMJENA IZRAČUNATE IZ KALENDARSKI PRILAGODENIH INDEKSA
YEAR - ON - YEAR GROWTH RATES CALCULATED ON BASIS OF WORKING DAY ADJUSTED INDICES

	VIII 2016 VII 2015	IX 2016 IX 2015	X 2016 X 2015	XI 2016 XI 2015	XII 2016 XII 2015	I 2017 I 2016	
Ukupan promet - oblast 47							Total turnover - division 47
Nominalno	2,9	3,9	5,3	4,1	3,2	4,7	Value index
Realno	5,7	6,2	7,1	4,5	3,8	4,2	Volume index
Promet od trgovine na malo							Retail turnover
Nominalno*	4,4	4,2	6,3	5,8	5,0	6,5	Value index
Realno*	6,9	5,8	8,5	7,1	5,6	6,7	Volume index

9.5 DESEZONIRANI INDEKSI PROMETA PREMA GLAVNOJ DJELATNOSTI POSLOVNOG SUBJEKTA, KD BIH 2010
SEASONALLY ADJUSTED TURNOVER INDICES, BY MAIN ACTIVITY OF BUSINESS ENTITY, ACCORDING TO KD BIH 2010

		Ukupan promet Total turnover						
		nominalno Value indices			realno Volume indices			
		XI 2016 X 2016	XII 2016 XI 2016	I 2017 XII 2016	XI 2016 X 2016	XII 2016 XI 2016	I 2017 XII 2016	
47	Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motodoklima	99,9	102,2	96,7	99,2	101,3	97,0	Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles
47.11+	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima	97,5	101,0	99,2	95,0	101,1	98,7	Retail trade of food, beverages and tobacco
47.19+	Trgovina na malo do neprehrambenim proizvodima (osim trgovine motornim gorivima)	99,9	101,6	95,0	100,4	101,4	96,6	Retail trade of non-food products (except of automotive fuels)
47-47.30	Trgovina na malo, osim specijalizirane trgovine motornim gorivom	98,7	101,3	96,9	98,0	101,3	97,5	Retail trade, except of automotive fuels in specialised stores

¹⁾ Vidjeti metodološka objašnjenja - Prezentacija indeksa
Prethodni podaci

¹⁾ See notes of methodology- Presentation of indices
Previous data

9.5 DESEZONIRANI INDEKSI PROMETA PREMA GLAVNOJ DJELATNOSTI POSLOVNOG SUBJEKTA, KD BIH 2010 (nastavak)
SEASONALLY ADJUSTED TURNOVER INDICES, BY MAIN ACTIVITY OF BUSINESS ENTITY, ACCORDING TO KD BIH 2010 (continued)

		Promet od trgovine na malo <i>Turnover from retailing activities</i>						
		nominalno <i>Value indices</i>			realno <i>Volume indices</i>			
		XI 2016 X 2016	XII 2016 XI 2016	I 2017 XII 2016	XI 2016 X 2016	XII 2016 XI 2016	I 2017 XII 2016	
Ukupno		100,4	101,1	98,7	100,0	100,4	99,9	Total
47	Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	100,2	101,5	98,4	99,7	100,7	99,8	<i>Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles</i>
47.11+ 47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima	98,8	100,2	100,2	98,6	100,0	99,9	<i>Retail trade of food, beverages and tobacco</i>
47.19+47.4 do 47.9	Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima (osim trgovine mot. gorivima)	100,3	100,5	98,8	100,1	100,7	99,7	<i>Retail trade of non-food products (except of automotive fuels)</i>
47 - 47.30	Trgovina na malo, osim specijalizirane trgovine motornim gorivom	99,6	100,3	99,5	99,4	100,4	99,8	<i>Retail trade, except of automotive fuels in specialised stores</i>
	Ostale djelatnosti (izvan G 47)	102,6	96,6	101,9	103,1	97,1	101,0	<i>Other activities (excl. G 47)</i>

9.6 KALENDARSKI PRILAGODENI INDEKSI PROMETA PREMA GLAVNOJ DJELATNOSTI POSLOVNOG SUBJEKTA, KD BIH 2010
WORKING-DAY ADJUSTED TURNOVER INDICES, BY MAIN ACTIVITY OF BUSINESS ENTITY, ACCORDING TO KD BIH 2010

		Ukupan promet <i>Total turnover</i>						
		nominalno <i>Value indices</i>			realno <i>Volume indices</i>			
		XI 2016 X 2016	XII 2016 XI 2016	I 2017 XII 2016	XI 2016 X 2016	XII 2016 XI 2016	I 2017 XII 2016	
47	Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	104,1	103,2	104,7	104,5	103,8	104,2	<i>Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles</i>
47.11+ 47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima	100,2	98,5	100,6	99,0	98,6	99,0	<i>Retail trade of food, beverages and tobacco</i>
47.19+47.4 do 47.9	Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima (osim trgovine motornim gorivima)	108,9	106,3	105,2	110,2	109,3	108,3	<i>Retail trade of non-food products (except of automotive fuels)</i>
47 - 47.30	Trgovina na malo, osim specijalizirane trgovine motornim gorivom	104,8	102,5	102,9	105,2	104,4	104,0	<i>Retail trade, except of automotive fuels in specialised stores</i>

9.6 KALENDARSKI PRILAGODENI INDEKSI PROMETA PREMA GLAVNOJ DJELATNOSTI POSLOVNOG SUBJEKTA, KD BIH 2010 (nastavak)
WORKING-DAY ADJUSTED TURNOVER INDICES, BY MAIN ACTIVITY OF BUSINESS ENTITY, ACCORDING TO KD BIH 2010 (continued)

		Promet od trgovine na malo <i>Turnover from retailing activities</i>						
		nominalno <i>Value indices</i>			realno <i>Volume indices</i>			
		XI 2016 X 2016	XII 2016 XI 2016	I 2017 XII 2016	XI 2016 X 2016	XII 2016 XI 2016	I 2017 XII 2016	
Ukupno		105,8	105,0	106,5	107,1	105,6	106,7	Total
47	Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	106,1	105,3	107,3	107,2	105,9	107,5	<i>Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles</i>
47.11+ 47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima	106,9	105,2	104,7	106,7	105,2	104,4	<i>Retail trade of food, beverages and tobacco</i>
47.19+47.4 do 47.9	Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima (osim trgovine motornim gorivima)	107,3	105,4	106,9	109,3	108,2	110,3	<i>Retail trade of non-food products (except of automotive fuels)</i>
47 - 47.30	Trgovina na malo, osim specijalizirane trgovine motornim gorivom	107,1	105,3	105,9	108,2	106,8	107,7	<i>Retail trade, except of automotive fuels in specialised stores</i>
	Ostale djelatnosti (izvan G 47)	102,3	101,6	96,8	106,1	101,9	98,1	<i>Other activities (excl. G 47)</i>
Prethodni podaci								<i>Previous data</i>

9.7 KALENDARSKI PRILAGOĐENI INDEKSI PROMETA PREMA GLAVNOJ DJELATNOSTI POSLOVNOG SUBJEKTA, KD BiH 2010
WORKING-DAY ADJUSTED TURNOVER INDICES, BY MAIN ACTIVITY OF BUSINESS ENTITY, ACCORDING TO KD BiH 2010

θ 2010=100

		Ukupan promet Total turnover						
		nominalno Value indices			realno Volume indices			
		XI 2016 θ 2010	XII 2016 θ 2010	I 2017 θ 2010	XI 2016 θ 2010	XII 2016 θ 2010	I 2017 θ 2010	
47	Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	150,1	171,5	131,4	150,3	172,2	134,0	Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles
47.11+ 47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima	127,6	156,8	120,2	119,3	144,3	112,0	Retail trade of food, beverages and tobacco
47.19+ 47.4 do 47.9	Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima (osim trgovine motornim gorivima)	174,8	196,0	146,4	188,4	216,3	164,1	Retail trade of non-food products (except of automotive fuels)
47 - 47.30	Trgovina na malo, osim specijalizirane trgovine motornim gorivom	149,9	175,3	132,6	151,6	178,0	136,3	Retail trade, except of automotive fuels in specialised stores

9.7 KALENDARSKI PRILAGOĐENI INDEKSI PROMETA PREMA GLAVNOJ DJELATNOSTI POSLOVNOG SUBJEKTA, KD BiH 2010 (nastavak)
WORKING-DAY ADJUSTED TURNOVER INDICES, BY MAIN ACTIVITY OF BUSINESS ENTITY, ACCORDING TO KD BiH 2010 (continued)

θ 2010=100

		Promet od trgovine na malo Turnover from retailing activities						
		nominalno Value indices			realno Volume indices			
		XI 2016 θ 2010	XII 2016 θ 2010	I 2017 θ 2010	XI 2016 θ 2010	XII 2016 θ 2010	I 2017 θ 2010	
Ukupno		125,5	145,0	112,0	127,9	146,6	115,6	Total
47	Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	143,4	166,5	128,7	146,0	168,4	132,9	Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles
47.11+ 47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima	125,4	155,9	120,0	118,0	147,1	111,6	Retail trade of food, beverages and tobacco
47.19+ 47.4 do 47.9	Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima (osim trgovine motornim gorivima)	167,6	189,3	143,4	187,2	211,5	166,7	Retail trade of non-food products (except of automotive fuels)
47 - 47.30	Trgovina na malo, osim specijalizirane trgovine motornim gorivom	144,9	171,4	130,8	150,0	176,8	137,1	Retail trade, except of automotive fuels in specialised stores
Ostale djelatnosti (izvan G 47)		50,3	54,9	41,9	52,5	55,9	43,6	Other activities (excl. G 47)

Prethodni podaci
Previous data

UNUTRAŠNJA/UNUTARNA TRGOVINA

DOMESTIC TRADE

IZVORNI, NEPRILAGODENI POKAZATELJI

GROSS, NON-ADJUSTED INDICATORS

VALUE INDICES OF RETAIL TRADE BY BRANCHES

	I 2017 XII 2016	I 2017 I 2016	Struktura Structure %	
Ukupno	77,0	106,4	100,0	Total
11 Nespecijalizirane prodavnice/ prodavaonice živežnim namenicama	77,2	105,4	34,7	Non-specialized stores of food
19 Ostale nespecijalizirane prodavnice/prodavaonice	68,6	103,4	12,9	Other non-specialized stores
21+22+23+ 24+25+26+29 Specijalizirane prodavnice/prodavaonice živežnim namenicama	72,8	94,6	4,4	Specialized stores with food, beverages and tobacco
30 Motorna goriva i maziva	82,6	110,7	22,3	Automotive fuels and lubricants
51+71+72 Tekstil, obuća, odjevni i kožni predmeti	88,0	116,6	7,0	Textiles, clothes, footwear and leather products
52 Željezna roba, boje, staklo i ostali građevinski materijal u specijalnim prodavnicama /prodavaonicama	59,7	106,1	3,9	Hardware, paints and glass in specialised store
54+59 Namještaj, oprema za rasvjetu, električni i ostali aparati za domaćinstvo/kućanstvo	63,9	93,1	2,4	Furniture, lighting equipment, electrical and other household appliances,
73+74+75 Apoteke/ljekarne, medicinski i ortopedski proizvodi, kozmetički i toaletni proizvodi	86,0	113,1	9,1	Dispensing chemist, medical and orthopaedic, cosmetic and toilet goods
41+42+43+ 53+61+61+ 64+65+76+ 77+78 Ostala trgovina na malo u spec. prodavnicama/prodavaonicama	78,1	93,1	2,7	Other retail sale in specialised stores
79-99 Ostala trgovina na malo izvan prodavnica/prodavaonica	84,1	107,9	0,5	Other retail sale not in stores

Prethodni podaci

Previous data

9.9 INDEKSI UKUPNOG PROMETA USLUŽNIH DJELATNOSTI
TOTAL TURNOVER INDICES IN OTHER SERVICES

		X - XII 2016 VII - IX 2016	X - XII 2016 X - XII 2015	I - XII 2016 I - XII 2015	
Ukupno		111,3	100,4	97,7	Total
H53	Poštanske i kurirske djelatnosti	107,2	107,4	105,2	Postal and courier activities
J	Informacije i komunikacije	105,2	104,7	101,0	Information and communication
58	Izdavačke djelatnosti	89,6	89,1	91,6	Publishing activities
59	Proizvodnja filmova, televizijskog programa, djel. snimanja zvučnih zapisa i izdavanja muzičkih zapisa	135,6	78,4	75,3	Motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities
60	Emitiranje programa	114,0	106,0	104,3	Programming and broadcasting activities
61	Telekomunikacije	95,4	97,0	96,2	Telecommunications
62	Računarsko programiranje, savjetovanje i djelatnosti u vezi s njima	144,5	143,6	123,9	Computer programming, consultancy and related activities
63	Informacijske uslužne djelatnosti	107,6	97,8	130,1	Information service activities
M	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	131,2	90,0	87,9	Professional, scientific and technical activities
69 + 70.2	Pravne i računovodstvene djelatnosti i savjetovanje u vezi s upravljanjem	111,6	112,4	116,0	Legal and accounting activities and management consultancy activities
71	Arhitektonske i inženjerske djelatnosti; tehničko ispitivanje i analiza	134,9	73,1	74,6	Architectural and engineering activities; technical testing and analysis
73	Promocija (reklama i propaganda) i istraživanje tržišta	136,5	136,8	116,3	Advertising and market research
74	Ostale stručne, naučne i tehničke djelatnosti	142,6	92,1	112,1	Other professional, scientific and technical activities
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	95,9	113,4	110,4	Administrative and support service activities
78	Djelatnosti posredovanja u zapošljavanju	66,2	123,5	121,7	Employment activities
79	Putničke agencije, organizatori putovanja, turoperator i ostale rezervacijske usluge te djelatnosti u vezi s njima	81,4	121,6	104,8	Travel agency, tour operator reservation service and related activities
80	Zaštitne i istražne djelatnosti	109,6	106,7	107,3	Security and investigation activities
81.2	Djelatnosti čišćenja	118,8	129,6	115,4	Cleaning activities
82	Kancelarijske administrativne i pomoćne djelatnosti te ostale poslovne pomoćne djelatnosti	129,4	104,7	116,9	Office administrative, office support and other business support activities

Napomena: prethodni podaci

Note: preliminary data

10.1 DOLASCI I NOĆENJA TURISTA
TOURIST ARRIVALS AND NIGHTS

	Dolasci turista <i>Tourist arrivals</i>		Noćenja turista <i>Tourist nights</i>		
	I 2017	I 2017 I 2016	I 2017	I 2017 I 2016	
UKUPNO	34.892	116,1	70.050	116,7	<i>TOTAL</i>
Domaći	12.341	103,4	22.871	99,3	<i>Domestic</i>
Strani	22.551	124,5	47.179	127,5	<i>Foreign</i>

DOLASCI I NOĆENJA TURISTA PREMA VRSTAMA OBJEKATA
TOURIST ARRIVALS AND NIGHTS BY TYPES OF ACCOMMODATION

	34.892	116,1	70.050	116,7	
UKUPNO	34.892	116,1	70.050	116,7	<i>TOTAL</i>
Hoteli i sličan smještaj	32.705	118,0	64.499	117,0	<i>Hotels and similar accommodation</i>
Odmarališta i slični objekti za kraći odmor	1.542	88,6	4.153	114,9	<i>Holiday and other short-stay accommodation</i>
Kampovi i prostori za kampiranje	33	-	54	-	<i>Camps and camping grounds</i>
Ostali smještaj	612	104,1	1.344	103,1	<i>Other accommodation</i>
DOMAĆI	12.341	103,4	22.871	99,3	<i>DOMESTIC</i>
Hoteli i sličan smještaj	11.300	104,1	20.978	99,5	<i>Hotels and similar accommodation</i>
Odmarališta i slični objekti za kraći odmor	631	90,9	1.119	97,7	<i>Holiday and other short-stay accommodation</i>
Kampovi i prostori za kampiranje	15	-	17	-	<i>Camps and camping grounds</i>
Ostali smještaj	395	101,5	757	93,5	<i>Other accommodation</i>
STRANI	22.551	124,5	47.179	127,5	<i>FOREIGN</i>
Hoteli i sličan smještaj	21.405	126,8	43.521	127,8	<i>Hotels and similar accommodation</i>
Odmarališta i slični objekti za kraći odmor	911	87,1	3.034	122,8	<i>Holiday and other short-stay accommodation</i>
Kampovi i prostori za kampiranje	18	-	37	-	<i>Camps and camping grounds</i>
Ostali smještaj	217	109,0	587	118,8	<i>Other accommodation</i>

10.2 DOLASCI I NOĆENJA TURISTA PREMA NAČINU DOLASKA
TOURIST ARRIVALS AND NIGHTS, BY ORGANIZATION OF TOURSIT ARRIVALS

	Individualno <i>Individual arrangement</i>				Organizirano <i>Organized trips</i>				
	dolasci turista <i>Tourist arrivals</i>		noćenja turista <i>Tourist nights</i>		dolasci turista <i>Tourist arrivals</i>		noćenja turista <i>Tourist nights</i>		
	I 2017	Struktura %	I 2017	Struktura %	I 2017	Struktura %	I 2017	Struktura %	
UKUPNO	26.601	76,2	52.812	75,4	8.291	23,8	17.238	24,6	<i>Total</i>
Domaći	10.463	39,3	17.926	33,9	1.878	22,7	4.945	28,7	<i>Domestic</i>
Strani	16.138	60,7	34.886	66,1	6.413	77,3	12.293	71,3	<i>Foreign</i>

10.3 SVRHA DOLASKA TURISTA
PURPOSE OF THE TRIP

	Poslovno <i>Business</i>				Ostalo <i>Other</i>				
	dolasci turista <i>Tourist arrivals</i>		noćenja turista <i>Tourist nights</i>		dolasci turista <i>Tourist arrivals</i>		noćenja turista <i>Tourist nights</i>		
	I 2017	Struktura %	I 2017	Struktura %	I 2017	Struktura %	I 2017	Struktura %	
UKUPNO	11.807	33,8	23.342	33,3	23.085	66,2	46.708	66,7	<i>Total</i>
Domaći	5.551	47,0	10.111	43,3	6.790	29,4	12.760	27,3	<i>Domestic</i>
Strani	6.256	53,0	13.231	56,7	16.295	70,6	33.948	72,7	<i>Foreign</i>

10.4 DOLASCI I NOĆENJA TURISTA PO ZEMLJAMA PREBIVALIŠTA
TOURIST ARRIVALS AND NIGHTS BY COUNTRY OF RESIDENCE

	Dolasci turista <i>Tourist arrivals</i>		Noćenja turista <i>Tourist nights</i>		
	I 2017	I 2017 I 2016	I 2017	I 2017 I 2016	
UKUPNO STRANI	22.551	124,5	47.179	127,5	TOTAL
Albanija	194	-	389	-	Albania
Austrija	526	69,9	947	79,2	Austria
Belgija	71	142,0	152	128,8	Belgium
Bugarska	306	90,8	719	115,0	Bulgaria
Crna Gora	628	114,0	1.395	110,5	Montenegro
Češka	98	175,0	180	138,5	Czech Republic
Danska	60	92,3	197	142,8	Denmark
Estonija	8	-	22	-	Estonia
Finska	12	75,0	23	56,1	Finland
Francuska	138	119,0	286	116,7	France
Grčka	39	177,3	65	95,6	Greece
Holandija / Nizozemska	233	115,9	559	157,0	Netherlands
Hrvatska	7.140	143,0	15.159	160,9	Croatia
Irska	39	105,4	96	101,1	Ireland
Island	2	200,0	2	200,0	Iceland
Italija	823	107,3	1.795	104,9	Italy
Kipar	8	-	13	-	Cyprus
Latvija	6	200,0	13	162,5	Latvia
Litvanija	4	50,0	10	66,7	Lithuania
Luksemburg	8	80,0	17	113,3	Luxembourg
Mađarska	164	122,4	317	90,8	Hungary
Makedonija B.J.R.	161	89,0	333	94,6	Macedonia
Malta	2	-	26	-	Malta
Norveška	53	117,8	104	106,1	Norway
Njemačka	777	83,8	1.983	114,2	Germany
Poljska	293	170,3	517	198,1	Poland
Portugal / Portugalija	24	-	58	-	Portugal
Rumunija / Rumunjska	56	136,6	110	174,6	Romania
Rusija	106	89,1	235	69,9	Russia
Slovačka	49	222,7	74	172,1	Slovakia
Slovenija	1.492	149,1	2.758	153,1	Slovenia
Srbija	1.356	118,5	2.385	114,4	Serbia
Španija / Španjolska	105	161,5	208	161,2	Spain
Švajcarska / Švicarska	202	101,0	414	88,3	Switzerland (including Liechtenstein)
Švedska	225	102,3	461	111,6	Sweden
Turska	1.507	82,8	3.460	85,0	Turkey
Ujedinjeno Kraljevstvo	273	126,4	737	143,7	United Kingdom
Ukrajina	37	75,5	110	65,5	Ukraine
Ostale evropske zemlje	60	61,9	101	26,9	Other European countries
Egipat	68	113,3	141	115,6	Egypt
Južnoafrička Republika	6	-	12	-	South Africa
Ostale afričke zemlje	55	98,2	131	70,4	Other African countries
Kanada	45	75,0	105	85,4	Canada

10.4 DOLASCI I NOĆENJA TURISTA PO ZEMLJAMA PREBIVALIŠTA (nastavak)
TOURIST ARRIVALS AND NIGHTS BY COUNTRY OF RESIDENCE (continued)

	Dolasci turista <i>Tourist arrivals</i>		Noćenja turista <i>Tourist nights</i>		
	I 2017	I 2017 I 2016	I 2017	I 2017 I 2016	
SAD	676	149,6	1.255	134,1	USA
Ostale sjeverno-američke zemlje	9	180,0	11	52,4	Other Northern American countries
Brazil	47	102,2	118	116,8	Brazil
Ostale zemlje Južne i Srednje Amerike	157	-	237	189,6	Other Southern and Central American C.
Bahrein	286	105,9	977	119,6	Bahrain
Indija	32	139,1	82	160,8	India
Iran	9	128,6	16	84,2	Iran
Izrael	48	192,0	105	214,3	Israel
Japan	182	83,1	224	91,1	Japan
Južna Koreja	1.051	154,3	1.101	156,8	South Korea
Katar	157	72,0	535	81,2	Qatar
Narodna Republika Kina	459	-	670	-	People's Republic of China
Kuvajt	315	83,1	1.029	87,3	Kuwait
Malezija	291	-	490	-	Malaysia
Oman	116	-	342	-	Oman
Saudijska Arabija	142	68,9	385	78,6	Saudi Arabia
Ujedinjeni Arapski Emirati	646	169,1	1.905	156,8	United Arab Emirates
Ostale azijske zemlje	358	139,3	651	106	Other Asian countries
Australija	94	89,5	193	67,7	Australia
Novi Zeland	17	188,9	34	103	New Zealand
Ostale zemlje Okeanije	-	-	-	-	Other countries of Oceania

KOMENTAR

ZAPOSLENOST I NEZAPOSLENOST

Ukupan broj zaposlenih prema kadrovskoj evidenciji u mjesecu januaru/siječnju 2017. godine na području Federacije BiH je 461.375 osoba, što predstavlja smanjenje broja zaposlenih za 0,3% u odnosu na decembar/prosinac 2016. godine. U poređenju sa godišnjim prosjekom broja zaposlenih u 2016. godini na području Federacije BiH došlo je do povećanja broja zaposlenih za 0,7%.

Krajem januara/siječnja 2017. godine u Federaciji Bosne i Hercegovine na evidencijama službi za zapošljavanje bilo je 373.214 nezaposlenih osoba, što predstavlja povećanje za 1.007 osoba ili 0,3% u odnosu na decembar/prosinac 2016. godine.

Kvalifikaciona struktura evidentiranih nezaposlenih u januaru/siječnju 2017. godine bila je: VSS 26.998 ili 7,2%, VŠS 5.542 ili 1,5%, SSS 101.294 ili 27,1 %, VKV 1.545 ili 0,4%, KV 122.527 ili 32,8 %, NKV 107.765 ili 28,9 %, PKV 6.907 ili 1,9% i NSS 636 ili 0,2%.

Učešće stručnih osoba u ukupnom broju registriranih nezaposlenih je 257.906 ili 69,1% a nestručnih 115.308 ili 30,9%.

PLAĆA

Prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenom za januar/siječanj 2017. godine u Federaciji Bosne i Hercegovine iznosi 859 KM.

U toku mjeseca januara/siječnja 2017. godine došlo je do smanjenja prosječne mjesečne isplaćene neto-plaće za 0,2% u odnosu na decembar/prosinac 2016. godine.

U periodu XI 2016. – I 2017. godine prosječna mjesečna isplaćena neto plaća iznosi 857 KM. U odnosu na isti period prethodne godine došlo je do povećanja prosječne mjesečne isplaćene neto-plaće za 2,5%.

Prosječna mjesečna isplaćena bruto plaća po zaposlenom za januar/siječanj 2017. godine u Federaciji Bosne i Hercegovine iznosi 1.316 KM.

PENZIJE/MIROVINE

U Federaciji BiH za mjesec januar/siječanj 2017. godine penzije/mirovine su isplaćene za 407.363 penzionera/umirovljenika.

Visina isplaćenih penzija/mirovina za mjesec januar/siječanj 2017. godine je sljedeća:

Prosječna isplaćena penzija/mirovina iznosi	370,51 KM
Najniža isplaćena penzija/mirovina iznosi	326,17 KM
Zajamčena penzija/mirovina iznosi	434,90 KM
Najviša isplaćena penzija/mirovina	2.174,48 KM

Podaci o penzijama/mirovinama preuzeti su od Federalnog zavoda MIO-PIO.

COMENTARY

EMPLOYMENT AND UNEMPLOYMENT

The total number of employed persons in January 2017. in the area of the Federation BiH came to 461.375. In relation to the previous month it fell by 0.3%. In comparison with the annual average number of employed persons in 2016. year in the area of the Federation BiH, it rose by 0.7%.

According to Unemployment Service data there were 373,214 registered unemployed persons at the end of January 2017. in the Federation BiH. In relation to the previous month it rose by 1,007 persons or by 0.3%.

Breakdown of jobseekers by level of qualification is as follows: university-level specialist's training 26,998 or 7.2 %; advanced specialist's training 5,542 or 1.5 %; intermediate specialist's training 101,294 or 27.1%; highly skilled workers 1,545 or 0.4 %; skilled workers 122,527 or 32.8 %; unqualified workers 107,765 or 28.9%; semi - skilled workers 6,907 or 1.9 % and low skilled workers 636 or 0.2%.

Jobseekers are classified by skill level: 257,906 or 69.1% are referred to as expert persons and 115,308 or 30.9% referred to as unskilled persons.

WAGE

The average net wage in January 2017. in the Federation BiH came to 859 KM.

In the course of January 2017. the average net wage decreased by 0.2%, compared with previous month.

In the period between XI 2016. – I 2017. the average net wage came to 857 KM. In comparison to the same period of the last year it increased by 2.5%.

The average gross wage in January 2017. in the Federation BiH came to 1,316 KM.

PENSION

Payment pensions in January 2017. in Federation BiH were for 407,363 pensioners.

The level of payment pension in January 2017. was as follows:

Average payment pension	370.51 KM
The lowest payment pension	326.17 KM
Guarantee amount of pension	434.90 KM
The highest payment pension	2,174.48 KM

Data picked up from Federal pension fund.

CIJENE

U januaru/siječnju 2017.godine u odnosu na januar/siječanj 2016. godine, cijene su više za 0.8% (godišnja inflacija).

Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda

Indeksi cijena proizvođača industrijskih proizvoda u Federaciji Bosne i Hercegovine su izračunati u skladu sa Klasifikacijom djelatnosti BiH 2010 (Službeni glasnik BiH br. 47/10) i Nomenklaturom industrijskih proizvoda BiH 2010 (Službeni glasnik BiH br. 12/11 i 41/11).

Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda se izračunava na bazi prodaje proizvoda proizvedenih u Federaciji BiH, a prodatih na teritoriji Bosne i Hercegovine (domaće tržište) i izvezenih na inostrano tržište.

Potrošačke cijene u februaru/veljači 2017. godine, više su za 0.5% u odnosu na prethodni mjesec.

Posmatrano po odjeljcima Klasifikacije lične/osobne potrošnje prema namjeni, cijene su porasle u odjeljcima: Odjeća i obuća za 1.8%, Hrana i bezalkoholna pića za 1.5%, Prijevoz za 0.5% i Rekreacija i kultura za 0.2%.

Cijene su niže u odjeljcima: Ostala dobra i usluge za 0.5%, Stanovanje, voda, električna energija, plin i drugi energenti za 0.2%, Alkoholna pića i duhan, Namještaj, kućanski uređaji i redovno održavanje kuće i Komunikacije za 0.1%.

U ostalim odjeljcima cijene se nisu značajnije mijenjale u ovom mjesecu.

U februaru/veljači 2017.godine u odnosu na februar/veljaču 2016. godine, cijene su više za 1.7% (godišnja inflacija).

Potrošačke cijene u januaru/siječnju 2017. godine, više su za 1.3% u odnosu na prethodni mjesec.

Posmatrano po odjeljcima Klasifikacije lične/osobne potrošnje prema namjeni, cijene su porasle u odjeljcima: Prijevoz za 4.9%, Alkoholna pića i duhan za 4.4%, Komunikacije za 3.8%, Hrana i bezalkoholna pića za 1.4%, Ostala dobra i usluge za 0.7%, Rekreacija i kultura za 0.6%, Stanovanje, voda, električna energija, plin i drugi energenti za 0.3%, Namještaj, kućanski uređaji i redovno održavanje kuće i Obrazovanje za 0.2% i Zdravstvo za 0.1%.

Cijene su niže u odjeljku Odjeća i obuća za 8.6 %.

U odjeljku Restorani i hoteli cijene se nisu značajnije mijenjale u ovom mjesecu.

Ukupan indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda

U februaru/veljači 2017. godine ukupan indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda je viši za 1.1% u odnosu na prethodni mjesec.

Posmatrano prema glavnim industrijskim grupacijama indeks cijena intermedijarnih proizvoda osim energije je viši za 2.3%, kapitalnih proizvoda za 0.7%, netrajnih proizvoda za široku potrošnju za 0.2%, a

PRICES

In January 2017 in relation to January 2016, prices increased by 0.8% (annual inflation).

Producer price index Producer price index

The Producer price indexes in Federation of Bosnia and Herzegovina are calculated according to the Classification of activities BiH 2010 (Službeni glasnik BiH br. 47/10) and Nomenclature of Industrial Products BiH 2010 (Službeni glasnik BiH br. 12/11 i 41/11).

The Producer price index is calculated based on production value of industrial products produced in Federation of BiH and sold on the territory of Bosnia and Herzegovina (domestic market) and exported on non-domestic market.

The consumer prices in February 2017, increased by 0.5% in relation to the previous month.

According to the divisions of Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), the prices increased by 1.8% in Clothing and footwear division, by 1.5% in Food and non-alcoholic beverages division, by 0.5% in Transport division and by 0.2% in Recreation and culture division.

The prices decreased by 0.5% in Miscellaneous goods and services division, by 0.2% in Housing, water, electricity, gas and other fuels division, by 0.1% in Alcoholic beverages and tobacco, Furniture, household equipment and routine maintenance of the house and Communication divisions.

In other divisions the prices are not significantly changed in this month.

In February 2017 in relation to February 2016, prices increased by 1.7% (annual inflation).

The consumer prices in January 2017, increased by 1.3% in relation to the previous month.

According to the divisions of Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), the prices increased by 4.9% in Transport division, by 4.4% in Alcoholic beverages and tobacco division, by 3.8% in Communication division, by 1.4% in Food and non-alcoholic beverages division, by 0.7% in Miscellaneous goods and services division, by 0.6% in Recreation and culture division, by 0.3% in Housing, water, electricity, gas and other fuels division, by 0.2% in Furniture, household equipment and routine maintenance of the house and Education divisions and by 0.1% in Health division.

The prices decreased by 8.6% in Clothing and footwear division.

In Restaurants and hotels division the prices are not significantly changed in this month.

Producer price index-total

In February 2017 total PPI is 1.1% higher in relation to the previous month.

According to the main industrial groupings, the price index in Intermediate goods except energy is 2.3% higher, Capital goods is 0.7% higher, Non-durable consumer goods is 0.2% higher and in groupings

energije i trajnih proizvoda za široku potrošnju za 0.1%.

Energy and Durable consumer goods the price index is 0.1% higher.

Posmatrano prema područjima KD-a, indeks cijena je viši za 1.4% u području Prerađivačke industrije. Pad indeksa cijena registrovan/registiran je u području Vađenja ruda i kamena za 0.5%. U području Proizvodnje i snabdjevanja/opskrbe električnom energijom, plinom/gasom, parom i klimatizaciji indeks cijena se nije mijenjao.

According to the sections of CEA, the price index in the section of Manufacturing is 1.4 higher. In the section of Mining and quarrying the price index is 0.5% lower. In the section of Electricity, gas, steam and air conditioning supply the price index was not changed.

Posmatrano po oblastima, najveći rast indeksa cijena je registrovan/registiran u oblasti Proizvodnje električne opreme za 7.2% i u oblasti Proizvodnje baznih metala za 3.4%. Najveći pad indeksa cijena registrovan/registiran je u oblasti Štampanja/Tiskanja i umnožavanja snimljenih zapisa za 3.9% i u oblasti Ostale prerađivačke industrije za 3.3%.

According to the divisions of CEA, the highest increase of index is registered in Manufacture of electrical equipment by 7.2% and in Manufacture of basic metals by 3.4%. The highest decrease of index is registered in Printing and reproduction of resorted media by 3.9% and in Other manufacturing by 3.3%.

U ostalim oblastima indeksi cijena se nisu značajnije mijenjali.

In other divisions the price indices were not significantly changed.

Ukupan indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda u februaru/veljači 2017. godine je viši za 2.7% u odnosu na isti mjesec prethodne godine, a u odnosu na decembar/prosinac 2016. godine je viši za 2.5%.

Total PPI in February 2017 is 2.7% higher in relation to the same month of the previous year and in the relation to December 2016 is 2.5% higher.

Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda na domaćem tržištu

Producer price index on domestic market

U februaru/veljači 2017. godine indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda na domaćem tržištu je viši za 0.3% u odnosu na prethodni mjesec, u odnosu na isti mjesec prethodne godine je viši za 1.1%, a u odnosu na decembar/prosinac 2016. godine je viši za 1.4%.

In February 2017 PPI on domestic market is 0.3% higher in relation to the previous month, in relation to the same month of the previous year is 1.1% higher and 1.4% higher in relation to December 2016.

U ovom mjesecu najveći rast indeksa cijena registrovan/registiran je u oblasti Proizvodnje osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih preparata za 5.0%. Najveći pad indeksa cijena registrovan/registiran je u oblasti Štampanja/Tiskanja i umnožavanja snimljenih zapisa za 3.9%.

In this month the highest increase of index is registered in Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations by 5.0%. The highest decrease of index is registered in division Printing and reproduction of recorded media by 3.9%.

U ostalim oblastima indeksi cijena se nisu značajnije mijenjali.

In other divisions the price indices were not significantly changed.

Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda na inostranom/inozemnom tržištu

Producer price index on non-domestic market

U februaru/veljači 2017. godine indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda na inostranom/inozemnom tržištu je viši za 2.2% u odnosu na prethodni mjesec, u odnosu na isti mjesec prethodne godine je viši za 4.5%, a u odnosu na decembar/prosinac 2016. godine je viši za 3.7%.

In February 2017 PPI on non-domestic market is 2.2% higher in relation to the previous month, in relation to the same month of the previous is 4,5 higher and 3.7% higher in relation to December 2016.

U ovom mjesecu najveći rast indeksa cijena je registrovan/registiran u oblasti Proizvodnje električne opreme za 9.7%, Proizvodnje baznih metala za 4.8%, Proizvodnje gotovih metalnih proizvoda, osim mašina/strojeva i opreme za 4.3% i Proizvodnje i snabdjevanje/opskrbe el. energijom, plinom/gasom, parom i klimatizaciji za 3.7%. Najveći pad indeksa cijena registrovan/registiran je u oblasti Ostale prerađivačke industrije za 4.4%.

In this month the highest increase of index is registered in Manufacture of electrical equipment by 9.7%, Manufacture of basic metals by 4.8%, Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment by 4.3% and in Electricity, gas, steam and air conditioning supply by 3.7%. The highest decrease of index is registered in Other manufacturing by 4.4%.

U ostalim oblastima indeksi cijena se nisu značajnije mijenjali.

In other divisions the price indices were not significantly changed.

POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBOLOV

AGRICULTURE, FORSTRY AND FISHING

Prodaja poljoprivrednih proizvoda na pijacama/tržnicama, januar/siječanj 2017. godine

Sale of agricultural products on green markets, 2017

Prodaja poljoprivrednih proizvoda na pijacama/tržnicama u januaru/siječanju 2017. godine iznosila je 1.250.501 KM, što predstavlja

Value of sale of agricultural products on green markets in January 2017 was 1,250,501 KM, which represents a decrease of sale in amount of

smanjenje prodaje za 276.601 KM ili za 23,4% u odnosu na januar/siječanj 2016. godine.

276,601 KM or by 23.4% in relation to January 2016.

U januaru/siječanju 2017. godine učešće u ukupnoj prodaji poljoprivrednih proizvoda na pijacama/tržnicama posmatrano po grupama proizvoda bilo je sljedeće: Povrće 39,3%, Perad i jaja 11,3%, Voće 30,9%, Krompir/krumpir 5,7%, Med i vosak 5,9%, Mlijeko 4,4%, Žita 0,9% i Grožđe 1,1%.

In January 2017 share in total sale of agricultural products on green markets, grouped by products was as follows: Vegetable 39.3%, Poultry and eggs 11.3%, Fruit 30.9%, Potatoes 5.7%, Honey and wax 5.9%, Milk 4.4%, Cereals 0.9% and Grapes 1.1%.

Prodaja i otkup poljoprivrednih proizvoda, januar/siječanj 2017. godine

Sale and purchase of agricultural products, January 2017

Ukupna vrijednost prodaje poljoprivrednih proizvoda vlastite proizvodnje poljoprivrednih preduzeća/poduzeća i zemljoradničkih zadruga i otkupa poljoprivrednih proizvoda od porodičnih/ obiteljskih poljoprivrednih proizvođača u januaru/siječanju 2017. godine iznosila je 17.423.826 KM što je u poređenju sa januarom/siječnjom 2016. godine smanjenje za 160.493 KM ili za 0,6%.

The total value of sale of agricultural products by own production of agricultural companies and agricultural cooperatives and purchase of agriculture products from individual agriculture producers in January 2017 was 23,081,323 KM, which represents a decrease of sale in amount of 160,493 KM or by 0.6% in relation to January 2016.

Ukupna vrijednost prodaje poljoprivrednih proizvoda vlastite proizvodnje poljoprivrednih preduzeća/poduzeća i zemljoradničkih zadruga u januaru/siječanju 2017. godine iznosila je 8.980.650 KM što je u poređenju sa januarom/siječnjom 2016. godine povećanje za 856.955 KM ili za 10,5%.

The total value of sale of agricultural products by companies and agricultural cooperatives in January 2017 was 8,980,650 KM, which represents a increase of sale in amount of 856,955 KM or 10.5% in relation to January 2016.

Ukupna vrijednost otkupa poljoprivrednih proizvoda od porodičnih/obiteljskih poljoprivrednih proizvođača u januaru/siječanju 2017. godine iznosila je 8.443.176 KM što je u poređenju sa januarom/siječnjom 2016. godine povećanje za 1.017.448 KM ili za 10,2%.

The total value of purchase of agricultural products by individual agriculture producers in January 2017 was 8,443,176 KM, which represents an increase of sale in amount of 1,017,448 KM or by 10.2% in relation to January 2016.

ŠUMARSTVO

FORESTRY

Ukupna proizvodnja šumskih sortimenata u januaru 2017. godine u odnosu na januar 2016. godine manja je za 26.000 m³ ili 26,5 %.

The total production of forestry assortments in january 2017 fell by 26.000 m³ (26.5%) in relation to same period of 2016.

Proizvodnja sortimenata od četinara/četinjača manja je za 10.000 m³ (21,3 %) dok je proizvodnja sortimenata od lišćara/listača manja za 17.000 m³ (32,7 %).

Production of assortments of conifers fell by 10.000 m³ (21.3%), while the production of assortments of broadleaves fell by 17.000 m³ (32.7%).

Ukupna prodaja šumskih sortimenata u januaru 2017. godine u odnosu na isti mjesec 2016. je manja za 19.000 m³ (22,9%).

The total sale of forestry assortments in january 2017 fell by 19.000m³ (22.9 %) in relation to same month 2016.

Prodaja sortimenata od četinara/četinjača manja je za 11.000 m³ (26,2%) dok je prodaja sortimenata od lišćara/listača manja za 8.000 m³ (19,5 %).

Sale of assortments of conifers fell by 11.000 m³ (26.2%), while sale of assortments of broadleaves fell by 8.000 m³ (19.5%).

INDUSTRIJA

INDUSTRY

Indeks obima industrijske proizvodnje – ukupno

Industrial production volume index – total

Ukupna desezonirana industrijska proizvodnja u Federaciji Bosne i Hercegovine u januaru/siječnju 2017. godine u odnosu na decembar/prosinac 2016. godine, manja je za 3,3%.

Total seasonally adjusted industrial production in the Federation of Bosnia and Herzegovina in January 2017, compared with December 2016, decreased by 3,3%.

U januaru/siječnju 2017. godine, u odnosu na januar/siječanj 2016. godine, industrijska proizvodnja u Federaciji Bosne i Hercegovine, kalendarski prilagođena, veća je za 0,4%.

In January 2017, compared with January 2016, industrial production in Federation of Bosnia and Herzegovina, the calendar adjusted, increased by 0,4%.

Indeksi obima industrijske proizvodnje prema GIG agregatima

Industrial production volume index, according to the MIGs

Mjesečna poređenja u januaru/siječnju 2017. godine u odnosu na decembar/prosinac 2016. godine Kapitalni proizvodi veći su za 2,1%, Intermedijarni proizvodi manji su za 4,0%, Energija je manja za 2,0%,

Monthly comparison in January 2017, compared with December 2016, Capital goods increased by 2,1%, Intermediate goods decreased by 4,0%, Energy decreased by 2,0%, Non-durable consumer goods

Netrajni proizvodi za široku potrošnju manji su za 1,5% i Trajni proizvodi za široku potrošnju manji su za 0,7%.

Godišnja poređenja u januaru/siječnju 2017. godine, u odnosu na januar/siječanj 2016. godine, Kapitalni proizvodi veći su za 16,5%, Trajni proizvodi za široku potrošnju veći su za 6,5%, Netrajni proizvodi za široku potrošnju veći su za 5,0%, Energija je veća za 4,5%, i Intermedijarni proizvodi manji su za 12,6%.

Indeks obima industrijske proizvodnje prema područjima KD BIH 2010. (EU NACE Rev.2)

Mjesečna poređenja prema područjima KD BIH 2010. sezonalizirana industrijska proizvodnja u januaru/siječnju 2017. godine u odnosu na decembar/prosinac 2016. godine u Prerađivačkoj industriji manja je za 3,5%, u Vađenju ruda i kamena manja je za 3,2% i u Proizvodnji i snabdijevanju/opskrbi električnom energijom i plinom manja je za 2,5%.

Godišnja poređenja u januaru/siječnju 2017. godine, u odnosu na januar/siječanj 2016. godine, industrijska proizvodnja, kalendarski prilagođena, u Proizvodnji i snabdijevanju/opskrbi el. energijom i plinom veća je za 6,7%, u Vađenju ruda i kamena manja je za 2,5% i u Prerađivačkoj industriji manja je za 1,5%

PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE

Cestovni prijevoz robe i putnika

U četvrtom tromjesečju 2016. godine u odnosu na isti period 2015. godine pređeni kilometri vozila u cestovnom prijevozu robe manji su za 0,3%. Prevezena roba manja je za 9,4%, a tonski kilometri manji su za 2,8%.

U četvrtom tromjesečju 2016. godine u odnosu na isti period 2015. godine pređeni kilometri vozila u cestovnom prijevozu putnika veći su za 5,6%. Broj prevezenih putnika manji je za 5,5%, a putnički kilometri manji su za 9,2%.

U četvrtom tromjesečju 2016. godine u odnosu na isti period 2015. godine ukupno pređeni kilometri vozila u gradsko-prigradskom prijevozu veći su za 5,0%. Pređeni kilometri u tramvajskom saobraćaju manji su za 4,5%, u autobuskom veći su za 6,1%, a u trolejbuskom veći su za 1,7% .

Ukupan broj prevezenih putnika u gradsko-prigradskom prijevozu manji je za 7,1%. Broj prevezenih putnika manji je za: 1,7% tramvajima, 12,9% autobusima i 1,7% trolejbusima.

PROMET U PRIJEVOZIM I SKLADIŠNIM DJELATNOSTIMA

Ukupan promet u prijevoznim i skladišnim djelatnostima u četvrtom tromjesečju 2016. godine veći je za 5,0% u odnosu na isti period 2015. godine.

Od toga, promet u kopnom prijevozu i cjevovodnom transportu veći je za 4,9%, promet u zračnom prijevozu manji je za 8,4%, a promet u skladištenju i pomoćnim djelatnostima u prijevozu veći je za 6,3% u odnosu na isti period 2015. godine.

decreased by 1,5% and Durable consumer goods decreased by 0,7%.

Annual comparison in January 2017, compared with January 2016, Capital goods increased by 16,5%, Durable consumer goods increased by 6,5%, Non-durable consumer goods increased by 5,0%, Energy increased by 4,5%, and Intermediate goods decreased by 12,6%.

Industrial production volume index, according to the KD BIH 2010 (EU NACE Rev.2) sections

Monthly comparison According to the KD BIH 2010 sections, seasonally adjusted industrial production in January 2017, compared with December 2016, in Manufacturing decreased by 3,5%, in Mining and quarrying production decreased by 3,2%, and in Electricity, gas and steam supply decreased by 2,5%.

Annual comparison in January 2017, compared with January 2016, industrial production, the calendar adjusted in Electricity and gas supply increased by 6,7%, in Mining and quarrying decreased by 2,5% and in Manufacturing decreased by 1,5%.

TRANSPORT AND STORAGE

Road transport of goods and passengers

The operation of vehicles in period October – December 2016 compared to the same period 2015 in terms of vehicle-kilometres less for 0.3%, and in terms of goods carried less for 9.4%. Tonne – kilometres less for 2.8%.

The vehicle – kilometres covered in passengers transport rose by 5.6%, and number of passengers carried less for 5.5%. Passenger – kilometres less for 9.2% compared to the same period 2015.

The total vehicle-kilometres in urban – suburban transport rose by 5.0%. The total vehicle-kilometres in the street-cars transport less for 4.5%. The total vehicle-kilometres in the bus transport rose by 6.1% and trolleybuses rose by 1.7%.

The total number of passengers carried less for 7.1%. Number of passenger carried is less for: 1.7% by street-cars, 12.9% by buses and 1.7% by trolleybuses.

TURNOVER OF TRANSPORTATION AND STORAGE ACTIVITIES

The realized turnover of transportation and storage in period October – December 2016 rose by 5.0% in relation to same period 2015.

Of which, turnover in land transport and transport via pipelines rose by 4.9%, turnover air transport less for 8.4%, and turnover warehousing and support activities for transportation rose by 6.3% in relation to same period 2015.

VANJSKA TRGOVINA

Vrijednost izvoza Federacija BiH za januar/siječanj 2017. iznosi 475.286 hilj./tis. KM, što je za 10,6% više u odnosu na isti mjesec prethodne godine, a 12,8% manje u odnosu na decembar/prosinac 2016.

Vrijednost uvoza Federacije BiH za januar/siječanj 2017. iznosi 723.435 hilj./tis. KM, što je za 12,2% više u odnosu isti mjesec prethodne godine, a 26,8% manje u odnosu na decembar/prosinac 2016.

Trgovinski deficit Federacije BiH za januar/siječanj 2017. iznosi 248.149 hilj./tis. KM.

Procenat pokrivenosti uvoza izvozom Federacije BiH za januar/siječanj 2017. je 65,7% i manji je za 0,9% u odnosu na isti mjesec prethodne godine kada je pokrivenost iznosila 66,6%, odnosno viši za 10,5% u odnosu na decembar/prosinac 2016., kada je pokrivenost iznosila 55,2%.

Učešće Federacije BiH u ukupnom izvozu Bosne i Hercegovine za januar/siječanj 2017. je 65,8%, a u ukupnom uvozu 71,6%.

Prema KD-u, najveća vrijednost izvoza za januar/siječanj 2017. ostvarena je u području C - Prerađivačka industrija u vrijednosti 423.553 hilj./tis. KM, što iznosi 89,1% ukupnog izvoza. Najveća vrijednost u uvozu 634.303 hilj./tis. KM ostvarena je u području C - Prerađivačka industrija, što iznosi 87,7% ukupnog uvoza.

Prema SMTK, najveće učešće u izvozu za isti mjesec ostvareno je u sektoru 8 - Razni industrijski proizvodi sa vrijednošću 145.748 hilj./tis. KM, što je 30,7% ukupnog izvoza. Najveće učešće u uvozu ostvareno je u sektoru 6 - Industrijski proizvodi, razvrstani uglavnom po sirovinama sa vrijednošću 175.196 hilj./tis. KM, što je 24,2% ukupnog uvoza.

Prema BEC-u, najveća vrijednost izvoza za januar/siječanj 2017. ostvarena je u kategoriji 2 - Industrijski materijali u vrijednosti 219.059 hilj./tis. KM, što iznosi 46,1% ukupnog izvoza. Najveća vrijednost u uvozu ostvarena je u kategoriji 2 - Industrijski materijali u vrijednosti 243.246 hilj./tis. KM, što iznosi 33,6% ukupnog uvoza.

Tri najveće zemlje u izvozu za januar/siječanj 2017. su: Njemačka sa 98.128 hilj./tis. KM ili 20,6% ukupnog izvoza, Hrvatska sa 49.646 hilj./tis. KM ili 10,4% i Italija sa 43.350 hilj./tis. KM ili 9,1% ukupnog izvoza. Izvoz u sve ostale zemlje iznosi 284.162 hilj./tis. KM ili 59,8% ukupnog izvoza.

U istom mjesecu tri najveće zemlje u uvozu su: Njemačka sa 91.965 hilj./tis. KM ili 12,7% ukupnog uvoza, Hrvatska sa 89.070 hilj./tis. KM ili 12,3% i Italija sa 75.719 hilj./tis. KM ili 10,5% ukupnog uvoza. Uvoz iz svih ostalih zemalja iznosi 466.681 hilj./tis. KM ili 64,5% ukupnog uvoza.

Posmatrano po statističkim procedurama, u izvozu je na prvom mjestu redovan izvoz s učešćem 66,6% od ukupnog izvoza, a u uvozu je na prvom mjestu redovan uvoz što je 87,1% od ukupne vrijednosti uvoza.

U odnosu na baznu 2015. godinu za četvrto tromjesečje 2016. ostvaren je ukupan pad izvoznih cijena od 1,8% i ukupan pad uvoznih cijena od 1,9%.

Prema područjima KD BiH 2010 za četvrto tromjesečje 2016. u odnosu na 2015. ostvaren je rast izvoznih cijena u području A „Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo“ 5,5% i u području B „Vađenje ruda i kamena“ 3,1%. U području C „Prerađivačka industrija“ ostvaren je pad izvoznih cijena 1,9%.

FOREIGN TRADE

Total exports of Federation of Bosnia and Herzegovina was 475,286 thousands of KM in January 2017, which is 10.6% more than in the same month in 2016 and 12.8% less than in December 2016.

Total imports of Federation of Bosnia and Herzegovina was 723,435 thousands of KM in January 2017, which is 12.2% more than in the same month in 2016 and 26.8% less than in December 2016.

Trade deficit of the Federation of Bosnia and Herzegovina for January 2017 is 248,149 thousands of KM.

The exports/imports ratio of the Federation of Bosnia and Herzegovina was 65.7% in January 2017. This is 0.9% less than in the same month in 2016 when ratio was 66.6% and 10.5% more than in December 2016 when ratio was 55.2%.

In January 2017 the Federation of Bosnia and Herzegovina shared 65.8% in total exports of BiH. The share in total BiH imports was 71.6%.

In January 2017 the biggest share in exports had NACE section C - Manufacturing with the value 423,553 thousands KM and with 89.1% share in total exports. The biggest share in imports had NACE section C - Manufacturing with the value 634,303 thousands KM and with 87.7% share in total imports.

In the same month the biggest share in exports had SITC section 8 - Miscellaneous manufactured goods with the value 145,748 thousands KM and with 30.7% share in total exports. The biggest share in imports had SITC section 6 - Industrial products, classified primarily by raw material with the value 175,196 thousands KM and with 24.2% share in total imports.

According to BEC, the biggest share in exports In January 2017 had category 2 - Industrial supplies with the value 219,059 thousands KM and with 46.1% share in total exports. The biggest share in imports had category 2 - Industrial supplies with the value 243,246 thousands KM and with 33.6% share in total imports.

In January 2017 top 3 countries in exports were: Germany with 98,128 thousand KM or 20.6% share in total exports; Croatia with 49,646 thousand KM or 10.4% share and Italy with 43,350 thousand KM or 9.1% share. Exports to all other countries was 284,162 thousand KM or 59.8% share in total exports.

Top 3 countries in imports were: Germany with 91,965 thousand KM or 12.7% share in total imports; Croatia with 89,070 thousand KM or 12.3% share and Italy with 75,719 thousand KM or 10.5% share. Imports from all other countries was 466,681 thousand KM or 64.5% share in total imports.

According to statistical procedures, in exports the biggest share had normal exports with 66.6% of total exports. In imports the biggest share had normal imports with 87.1% of total imports.

In relation to the base year 2015 the exports unit values in the fourth quarter of 2016 are 1.8% decreased in total and imports unit values are 1.9% decreased.

According to NACE Rev. 2 sections in the fourth quarter of 2016 in relation to 2015 the exports unit values are increased in section A "Agriculture, forestry and fishing" 5.5% and in section B "Mining and quarrying" 3.1%. In section C "Manufacturing" the exports unit values are decreased 1.9%.

U istom periodu ostvaren je pad uvoznih cijena u području A „Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo“ 2,1%, u području B „Vađenje ruda i kamena“ 0,1% i u području C „Prerađivačka industrija“ 1,9%.

Posmatrano po sektorima SMTK Rev. 4 za četvrto tromjesečje 2016. u odnosu na 2015. najveći porast izvoznih cijena od 2,2% ostvaren je u sektoru 3 „Mineralna goriva, maziva i srodni proizvodi“.

U istom periodu najveći porast uvoznih cijena od 1,7% ostvaren je u sektoru 8 „Razni industrijski proizvodi“.

UNUTRAŠNJA/UNUTARNJA TRGOVINA

Distributivna trgovina, IV tromjesečje 2016.

U četvrtom tromjesečju 2016.godine u odnosu na treće tromjesečje 2016.godine ukupni desezonirani promet distributivne trgovine porastao za 1,4%.

Kalendarski prilagođeni ukupan promet distributivne trgovine u četvrtom tromjesečju 2016. godine u odnosu na četvrto tromjesečje 2015.godine bilježi pad od 0,9%.

Posmatrano prema glavnoj (pretežnoj) djelatnosti poslovnog subjekta najveće učešće u iznosu od 54,0% od ukupnog prometa distributivne trgovine odnosi se na granu 46. Učešće grane 47 je 37,8%; a grane 45 je 5,3%.

Učešće ostalih djelatnosti u ukupnom prometu iznosi 2,9%.

Trgovina na malo

Desezonirani promet što su ga ostvarili poslovni subjekti čija je glavna djelatnost trgovina na malo u januaru/siječnju 2017. godine u odnosu na decembar/prosinac 2016. godine bilježi realni pad od 3,0 %.

Desezonirani promet od trgovine na malo što su ga ostvarili poslovni subjekti koji se bave trgovinom na malo bez obzira na svoju glavnu djelatnost u januaru/siječnju 2017.godine u odnosu na decembar/prosinac 2016.godine bilježi realni pad od 0,1 %.

U januaru/siječnju 2017.godine u odnosu na januar/siječanj 2016.godine kalendarski prilagođeni ukupan promet bilježi realni rast od 4,2%.

U januaru/siječnju 2017. u odnosu na januar/siječanj 2016. kalendarski prilagođeni promet od trgovine na malo bilježi realni rast od 6,7 %.

Posmatrano po trgovačkim strukama najveći promet od trgovine na malo u januaru/siječnju 2017. godine ostvaren je po grupama kako slijedi: Nespecijalizirane prodavnice/prodavaonice živežnim namenicama 34,7% od ukupnog prometa u trgovini na malo, zatim Motorna goriva i maziva 22,3% i Ostale nespecijalizirane prodavnice/prodavaonice 12,9 %. Učešće svih ostalih grupa je 30,2%.

Ostale uslužne djelatnosti, IV tromjesečje 2016.

Ukupan promet ostalih uslužnih djelatnosti u četvrtom tromjesečju 2016. godine u odnosu na treće tromjesečje 2016. godine porastao je za 11,3%, a u odnosu na četvrto tromjesečje 2015. godine bilježi rast od 0,4%.

U ukupnom prometu ostalih uslužnih djelatnosti najveće učešće od 53,7% ostvareno je u području J – Informacije i komunikacije, prema KD BiH 2010. Slijedi područje M - Stručne, naučne i tehničke djelatnosti

The imports unit values are decreased in section A "Agriculture, forestry and fishing" 2.1%, in section B "Mining and quarrying" 0.1% and in section C "Manufacturing" 1.9%.

According to SITC Rev. 4 sections in the fourth quarter of 2016 in relation to 2015 the exports unit values highest increase 2.2% is in section 3 "Mineral fuels, lubricants and similar products".

In the same period the imports unit values highest increase of 1.7% is in section 8 "Miscellaneous industrial goods".

DOMESTIC TRADE

Distributive trade, for 4th quarter of 2016

In 4th quarter of 2016 seasonally adjusted distributive trade total turnover was 1.4% higher than in 3th quarter of 2016.

In 4th quarter of 2016, working-day adjusted total turnover is 0.9% lower than in 4th quarter of 2015.

According to main activity of enterprises, in 4th quarter of 2016 largest share is related to divisions 46 and is 54.0% of total distributive trade turnover. Share of division 47 is 37.8%; and share of division 45 is 5.3%.

Share of other activities in total turnover is 2.9%.

Retail trade

Seasonally adjusted total turnover realized by all business entities with retail trade as their main activity in January 2017 in real term was 3.0 % lower than in December 2016.

Seasonally adjusted turnover of all business entities engaged in retail trade, irrespective of their main activity in January 2017 in real term was 0.1% lower than in December 2016.

In January 2017, in real term, total turnover, working day adjusted was by 4.2 % higher than in January 2016.

In January 2017, in real term, retail trade turnover, working day adjusted was 6.7% higher than in January 2016.

In January 2017 the greatest values of retail trade concerning to branches were in following groups: Non-specialized stores of food 34.7 % of total sale, Automotive fuel 22.3 %, and Other non-specialized stores 12.9 %. The share of all other groups is 30.2%.

Other services, for 4th quarter of 2016

In 4th quarter of 2016 other services total turnover was 11,3% higher than in 3rd quarter of 2016, and 0.4% higher than in 4th quarter of 2015.

In total other services turnover largest share is related to section J- Information and communication and is 53.7%, according to KD BiH 2010. Share of section M - Professional, scientific and technical

u iznosu od 31,7%. Učešće svih ostalih djelatnosti je 14,6%.

activities is 31.7%; and share of all other activities is 14.6%.

TURIZAM

TOURISM

Broj raspoloživih kreveta u januaru/siječnju 2017. godine iznosio je 26.366 što je za 27,7% više u odnosu na januar/siječanj 2016. godine. Neto stopa iskorištenosti kreveta za vrstu Hoteli i sličan smještaj na području Federacije BiH iznosila je 9,5%.

Number of permanent bed places was 26.366 in January 2017, what is 27,7% more than in January 2016. Net occupancy rate of bed places for Hotels and similar accommodation was 9,5%.

Ukupan broj dolazaka turista u januaru/siječnju 2017. godine iznosio je 34.892 što je za 16,1% više u odnosu na januar/siječanj 2016. godine, a u odnosu na decembar/prosinac 2016. godine manje je za 24,7%.

In January 2017 total number of tourist arrivals was 34.892 what is 16,1% more than January 2016 and 24,7% less than December 2016.

Učešće domaćih turista je 35,4%, a stranih turista 64,6%.

Share of domestic tourist arrivals was 35,4% and foreign tourist's share was 64,6%.

Ukupan broj noćenja turista u januaru/siječnju 2017. godine iznosio je 70.050 što je za 16,7% više u odnosu na januar/siječanj 2016. godine, a u odnosu na decembar/prosinac 2016. godine manje je za 16,9%. Učešće domaćih turista je 32,6%, a stranih turista 67,4%.

In January 2017 total number of tourist nights spent was 70.050 what is 16,7% more than January 2016 and 16,9% less than December 2016. Share of domestic tourist arrivals was 32,6% and foreign tourist's share was 67,4%.

Prema vrsti smještajnog objekta najveći broj noćenja je ostvaren u okviru vrste Hoteli i sličan smještaj sa učešćem od 92,1%.

According to the type of accommodation facility the highest number of nights spent was realised in Hotels and similar accommodation with share of 92,1%.

Od ukupno ostvarenog broja noćenja 75,4% odnosi se na individualna, a 23,8% na organizirana putovanja.

Concerning the mean of the trip share of individual arrangement was 75,4% and share of organized trip was 23,8%.

Što se tiče svrhe dolaska turista od ukupno ostvarenog broja noćenja 33,3% odnosi se na poslovna putovanja, a 66,7% na ostala putovanja.

Concerning the purpose of trip share of business trip was 33,3% and share of trip - other was 66,7%.

U strukturi noćenja stranih turista najviše noćenja ostvarili su turisti iz Hrvatske (32,1%), Turske (7,3%), Slovenije (5,8%), Srbije (5,1%), i Njemačke (4,2%) što je ukupno 54,5%. Turisti iz ostalih zemalja ostvarili su 45,5% noćenja.

Concerning the structure of foreign tourist nights, the most of them (54,5%) were realised by tourists from Croatia (32,1%), Turkey (7,3%), Slovenia (5,8%), Serbia (5,1%), and Germany (4,2%). Tourist's from other countries realized 45,5% of tourist nights spent.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

ZAPOSLENOST I PLAĆE

Zaposlenost

Podaci o broju zaposlenih prikupljaju se provođenjem redovnog/redovitog Mjesečnog istraživanja o zaposlenima i plaći (Rad-1) u pravnim osobama, i Istraživanja o fizičkim osobama – vlasnicima koji samostalno obavljaju djelatnost - profesiju i osobama koje su kod njih zaposlene (Rad-15).

Broj zaposlenih u pravnim osobama rezultat je obrade podataka redovnog Mjesečnog istraživanja (Rad-1), koji pravne osobe popunjavaju na temelju propisanih evidencija. Istraživanjem su obuhvaćene pravne osobe svih oblika vlasništva, tijela državne vlasti svih nivoa/razine, ustanove i druge organizacije.

Podaci o zaposlenima u obrtu i djelatnostima slobodnih profesija rezultat su obrade Istraživanja Rad-15, i preuzimaju se od Porezne uprave Federacije BiH.

U podatke o zaposlenima uključeni su zaposlenici u pravnim osobama (uključujući zaposlenike u odbrani/obrani i policiji), zaposlenici u obrtu i slobodnim profesijama, kao i vlasnici kojima je obrt osnovno zanimanje.

Zaposlenici su osobe koje su zasnovale radni odnos sa poslodavcem (pravnom ili fizičkom osobom-obrt) na neodređeno ili određeno vrijeme, neovisno od dužine radnog vremena i vlasništva pravne osobe.

Vlasnik obrta ili djelatnosti slobodne profesije je osoba koja je vlastitim sredstvima osnovala obrt ili slobodnu profesiju u kojoj u svoje ime i za svoj račun sama ili uz pomoć zaposlenika obavlja djelatnost.

Godišnji prosjek broja zaposlenih izračunava se na osnovu podataka mjesečnih stanja za tu godinu.

Nezaposlenost

Podaci o ukupnom broju nezaposlenih osoba preuzimaju se od Federalnog zavoda za zapošljavanje, i uključuju osobe koje su u ovom zavodu registrirane kao nezaposlene osobe.

Plaće

Podaci o prosječnoj mjesečnoj isplaćenoj neto i bruto plaći obračunavaju se na temelju podataka prikupljenih Mjesečnim istraživanjem o zaposlenima i plaći (Rad-1). Istraživanjem su obuhvaćene pravne osobe svih oblika vlasništva, tijela državne vlasti svih nivoa/razine, ustanove i druge organizacije, po organizaciono teritorijalnom principu na nivou/razini općine.

Istraživanje o plaćama obuhvaća isplaćene neto i bruto plaće zaposlenih koji imaju zasnovan radni odnos, bez obzira na vrstu radnog odnosa i trajanje radnog vremena.

Prosječna mjesečna isplaćena neto plaća obuhvaća isplaćenu plaću za obavljani rad, kao i naknade plaća po osnovu radnog odnosa: godišnji odmor, plaćeni dopust, državne praznike i neradne dane utvrđene zakonom, bolovanja koja isplaćuje poslovni subjekat, plaćeno odsustvo sa posla, zastoje u poslu bez krivnje zaposlenog.

NOTES ON METHODOLOGY

EMPLOYMENT AND WAGES

Employment

The data on persons in employment are obtained by regular Monthly survey on employment and wages (Rad-1) in legal entities, and Survey on persons employed in crafts and trades and free lances (Rad-15).

The number of persons employed in legal entities are collected through regular Monthly surveys (Rad -1) filled in by legal entities according to the records of persons in employment. The survey includes legal entities of all types of ownership, government bodies, institutions and other organizations.

Data on persons employed in crafts and trades and free lances are collected by the Reports Rad-15 which are taken over from the records of the Tax Administration of Federation of B&H.

The number of persons in employment includes all employees in legal entities (including employees in defence and police), employees in crafts and trades and free lances, and owners of craft.

Employees are persons employed by an employer (legal entities or owners of craft and trade) for a fixed or unspecified period of time, irrespective of whether they work full time or less than full time.

Owners of craft and trade shops or free lance activities are persons who established, with their own means, a shop or a free lance where they, in their own name and on their account, perform an activity, alone or with employees.

Annual average of the number of persons in employment is calculated on the basis of monthly data.

Unemployment

Data on the number of unemployed persons are taken over from the Employment Office and include only persons registered as unemployed at this office.

Wages

Data on average monthly paid off net and gross earnings are calculated on the base of the data collected with regular Monthly survey on employment and wages Rad-1. The survey includes legal entities of all types of ownership, government bodies, institutions and other organizations.

The statistical survey on wages covers paid off net and gross earnings of persons in payed employment, irrespective of the kind of employment and number of working hours.

Monthly paid of net earning includes income of a person in employment earned for the work done during regular working hours as well as for annual leave, paid leave, public holidays and day-offs defined by law, sickness which are paid by employer, paid absence from the work, lay-offs and job stops caused against person's will and of no fault of his own, and all other payments which are subject to contributions.

Prosječna mjesečna isplaćena bruto plaća obuhvaća sve vrste neto isplata plus zakonom propisana obavezna/obvezna izdvajanja iz bruto plaće (doprinosi iz bruto plaće i akontacija poreza na dohodak).

Average monthly gross earning includes all kinds of net pays plus contributions from gross earnings as prescribed by law and taxes.

Prosječna mjesečna isplaćena neto i bruto plaća po zaposlenom izračunava se dijeljenjem ukupnih isplata sa brojem zaposlenih koji su učestvovali u isplatama.

Average paid off net and gross earnings per person in employment are calculated by dividing the total of pay-offs with the number of persons who participated in that payments.

U obračun nisu uključene plaće pripadnika odbrane, kao ni plaće zaposlenih u obrtu i slobodnim profesijama.

It does not include pay-offs of persons in employment in crafts and trades and freelances and persons employed in defence.

Nominalni indeksi neto i bruto plaća izračunavaju se iz podataka o prosječnim mjesečnim iznosima neto i bruto plaća za odgovarajuće mjesece i godine.

Nominal indices of net and gross wages are calculated from the data on average monthly net and gross wages for the respective months and year.

Realni indeksi neto i bruto plaća izračunavaju se dijeljenjem nominalnih indeksa neto i bruto plaća sa indeksom potrošačkih cijena.

Real indices of net and gross wages are calculated by dividing nominal indices of net and gross wages with the consumer price index.

NAPOMENA:

NOTICE:

Prosječna mjesečna isplaćena neto plaća koju objavljuje Federalni zavod za statistiku ne sadrži porez na dohodak.

Monthly paid off net wages published by Federal Office of Statistics does not include income tax

CIJENE

PRICES

Indeks potrošačkih cijena predstavlja mjeru promjena cijena proizvoda i usluga koje rezidentna domaćinstva kupuju radi zadovoljenja svojih ličnih potreba.

Consumer Price index represents a measure of average price changes of product (goods and services) which consumers buy for their personal needs.

Namjena

Purpose

Indeks potrošačkih cijena se koristi kao mjera inflacije, za usklađivanje plaća i zarada u skladu sa kolektivnim ugovorima, te penzija i socijalnih davanja. Također se može koristiti i za cijenovno prilagođavanje klauzula u dugoročnim kupoprodajnim ugovorima, omogućuje upoređivanje kretanja cijena unutar zemlje između pojedinih regiona, te služi kao osnov za deflacioniranje pojedinih makroekonomskih agregata u statistici nacionalnih računa i u druge svrhe.

The CPI can be used for various purposes. It can be used as a measure of inflation, for price adjustment of clauses in long-term sales and purchases contracts (for example, the CPI can serve for indexing wages and salaries in collective agreements, for indexing pensions etc.), it enables a comparison of inflation in the country with inflation in other countries as well as a comparison of price movements within a particular country and regions, also it can be used as a base for deflating macroeconomic aggregates in statistic of national accounts and for other purposes.

Indeks potrošačkih cijena

Consumer Price Index

Indeks potrošačkih cijena u Federaciji Bosne i Hercegovine izračunava se na osnovu reprezentativne liste proizvoda koju čine 601 proizvod. Svakog mjeseca prikuplja se oko 10000 cijena na unaprijed definiranom uzorku prodajnih mjesta i geografskih lokacija.

The CPI in Federation of Bosnia and Herzegovina is calculated on the basis of the representative List of products consisting of 601 different items. Each month around 10000 prices are being collected in a fixed panel of geographical locations and outlets.

Obuhvat indeksa

Scope of the Index

Geografski obuhvat - Cijene se prikupljaju na pet lokacija (gradova) u Federaciji Bosne i Hercegovine (Bihać, Mostar, Sarajevo, Tuzla i Zenica) odabranih prema kriteriju broja stanovnika i njihovoj ulozi u geografskom području kojem pripadaju.

Geographic coverage - The prices are being collected in five geographic locations (towns) of Federation of Bosnia and Herzegovina (Bihac, Mostar, Sarajevo, Tuzla and Zenica) chosen by the criterion of their weight in terms of population and their role with respect to the geographical areas they belong to.

Obuhvat proizvoda - Obuhvaćeni su najvažniji proizvodi i usluge koje kupuje stanovništvo radi finalne potrošnje. Obuhvat dobara i usluga redovno se revidira kako bi se očuvala reprezentativnost liste proizvoda s obzirom na ukuse potrošača i njihove navike u pogledu kupovine.

Product coverage - All relevant goods and services bought by the reference population for the purpose of final consumption are included in the index. The coverage of goods and services is regularly reviewed in order to ensure the representative list of product with respect to the consumer tastes and purchasing practices.

Snimanje cijena

Sve cijene prikupljaju uposlenici Federalnog zavoda za statistiku prema utvrđenom vremenskom rasporedu i unaprijed odabranom uzorku prodavnica, tržnica i ustanova koje pružaju različite usluge stanovništvu. Snimatelji cijena dobijaju jasne specifikacije naziva proizvoda, njegove COICOP šifre i jedinice mjere i na osnovu tih informacija samostalno biraju konkretan proizvod čiju će cijenu snimati na određenom prodajnom mjestu, u skladu sa kriterijem najprodavanijeg proizvoda na datom prodajnom mjestu. Kako bi se osiguralo da snimatelji iz mjeseca u mjesec snimaju cijene istih proizvoda, te kako bi se moglo pratiti koje proizvode snimatelji posmatraju na terenu, u upitnik se nose karakteristike proizvoda, kao što su marka, vrsta i količina proizvoda koji se snima, te informacije o eventualnim zamjenama ovih karakteristika ukoliko ih bude.

Takav način snimanja omogućuje praćenje promjene kretanja cijena između dva perioda tj. praćenje dinamike kretanja cijena.

Za potrebe indeksa potrošačkih cijena, snimanje cijena se vrši sljedećih dana u mjesecu:

- za poljoprivredne proizvode koji se prodaju na tržnicama cijene se prikupljaju dva puta mjesečno, i to u prvj i trećoj sedmici u mjesecu;
- za sve ostale proizvode cijene se, u skladu sa važećim Evropskim regulativama, prikupljaju jedanput mjesečno (između 1. i 21. u mjesecu), s tim da se nužno održava isti interval između prikupljanja.

Ponderi

Ponderi koji se primjenjuju za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena su koeficijenti koji odražavaju relativnu važnost odabranih proizvoda i usluga u ukupnoj potrošnji domaćinstava na domaćem teritoriju. Pomoću njih se izračunavaju elementarni indeksi kao ponderisani prosjeci. Bazirani su na podacima povezanim sa finalnom potrošnjom domaćinstava i na podacima o broju stanovnika.

Osnovni izvor podataka za izradu pondera za obračun indeksa potrošačkih cijena je Anketa o potrošnji domaćinstava. Za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena od januara 2014. godine primjenjuju se ponderi koji se baziraju na podacima iz Ankete o potrošnji domaćinstava iz 2011. godine. Ponderi se svake godine koriguju indeksom kretanja cijena u prethodnoj godini.

Klasifikacija

Za obračun indeksa potrošačkih cijena upotrebljava se Klasifikacija lične potrošnje prema namjeni (Classification of Individual Consumption by Purpose-COICOP) po kojoj se proizvodi i usluge dijele na dvanaest osnovnih odjeljaka za koje se izračunavaju indeksi.

Agregiranje

Izračunavanje indeksa potrošačkih cijena počinje izračunavanjem elementarnih indeksa (indeksa proizvoda) i indeksa reprezentativnih stavki na nivou gradova. Pri tome se kao mjera srednje vrijednosti koristi geometrijska sredina. Agregatni indeksi se nakon toga izračunavaju korištenjem Laspeyres-ove formule za ponderisanu aritmetičku sredinu počevši od indeksa reprezentativnih stavki na nivou gradova pa do ukupnog indeksa Federacije Bosne i Hercegovine. Referentna baza za izračunavanje indeksa je 2010. godina.

Price collection

All the prices are being collected by the personnel of the Federal Office of statistics by the pre-defined schedule and panel of outlets, markets and Institutions providing different kinds of services to citizens. The price collectors receive a clear specifications of the item name, it's COICOP code, and unit of measurement that allows them to choose a concrete item for price collecting in specific outlet, in accordance with the criterion of the most sold products in that outlet. In order to be sure that the collector is collecting prices for exactly the same items each month the form for price collecting also includes the information on detailed product description in terms of brands, variety and quantity, as well as the information on possible replacements of items.

All of this allows us to monitor the exact price change in different periods

For the purposes of CPI calculations, the price collection is scheduled as follows:

- for agricultural products sold on green markets the prices are being collected twice a month, in the first and third week of a month;*
- for other items the prices, in accordance with European Regulative, are being collected once a month (between 1th and 21th of the month) with the obligation of maintaining the same interval of price collection.*

Weights

Weights used for calculating the CPI reflect relative importance of the sampled goods and services in the total consumption of resident households within the domestic territory. They are used for elementary indices calculations as the weighted averages. They are based on the data linked to the Household Final Consumption and population.

The most important data sources for calculating the weights used in the consumer price indices are the Household Budget Survey. Since January 2014, the compilation of the CPIs has been based on the weights derived from household expenditures from the 2011 Household Budget Survey, updated every year according to changes in prices in a previous year.

Classification

For the CPI calculation, the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP) is used. According to the COICOP, goods and services are divided into twelve main groups for which indices are calculated.

Aggregation

Consumer Price Index calculation starts from the computation of elementary aggregate indices (items indices) and representative position at the level of towns. For this purpose, the geometric mean is used as a measure of average value. Elementary aggregate indices are calculated by using Laspeyres formula for weighted arithmetic mean starting from the level of representative positions indices at the level of towns to the overall index at the level of Federation Bosnia and Herzegovina. Reference base year for index calculation is 2010.

Ostale definicije

Proizvod - bilo koji proizvod ili usluga za ličnu potrošnju koji se mogu kupiti, grupni naziv za proizvode i usluge.

Reprezentativna stavka - proizvod na najnižem nivou agregacije, odnosno proizvod u prodajnom mjestu na jednoj geografskoj lokaciji za koji se može procijeniti ponder. Proizvodima iz nižih nivoa agregacije nije moguće dodijeliti ponder jer za to ne postoje reprezentativni podaci.

Definicije

Prodajna cijena proizvođača industrijskih proizvoda na domaćem tržištu je cijena po kojoj proizvođač prodaje svoje proizvode kupcima na domaćem tržištu u najvećim količinama utovareno u vagon (kamion) u mjestu proizvođača, ili je cijena po kojoj proizvođač vrši obračun sa drugim proizvođačima ili trgovinskim preduzećima/poduzećima. U ovu cijenu ulazi regres koji ostvaruje proizvođač, a od cijene se odbija trgovački rabat i popusti koje prodavac odobrava kupcu. PDV i akcize se ne uključuju u cijenu.

Prodajna cijena proizvođača industrijskih proizvoda na inostranom tržištu je cijena po kojoj proizvođač prodaje svoje proizvode kupcima na inostranom tržištu u najvećim količinama isporučeno prema ugovorenim paritetima (EXW, FCA, FAS, FOB, CFR, CIF, CPT, CIP, DAF, DES, DEQ, DDU, DDP i dr.). U prodajnu cijenu ulazi regres koji ostvaruje proizvođač, a isključuju se rabat i popusti koje prodavac odobri kupcu. PDV i akcize se ne uključuju u cijenu.

Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda predstavlja mjeru promjena cijena proizvoda koje industrijska preduzeća/poduzeća proizvode i prodaju na domaćem i inostranom tržištu.

Ukupan indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda sadrži dva podindeksa, tj. Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda na domaćem tržištu i Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda na inostranom tržištu. Praćenje prodajnih cijena na ta dva tržišta daje promjene u indeksu cijena proizvođača industrijskih proizvoda ukupne industrije, glavnih industrijskih grupacija, područja i oblasti industrije.

Namjena

Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda se može koristiti kao mjera inflacije, za očuvanje vrijednosti kod ugovora s indeksnim klauzulama, te kao osnov za deflacioniranje pojedinih makroekonomskih agregata u statistici nacionalnih računa i u druge svrhe.

Obuhvat indeksa

Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda u Federaciji Bosne i Hercegovine izračunava se na osnovu prikupljenih cijena za proizvode koji se prodaju na domaćem i inostranom tržištu.

Obuhvat proizvoda - Obuhvaćeni su najvažniji proizvodi i usluge koje se proizvode u Federaciji BiH i prodaju na domaćem i inostranom tržištu.

Svakog mjeseca se od izabranih preduzeća prikuplja 1730 pojedinačnih cijena za izabrane proizvode.

Obuhvat preduzeća - Cijene se prikupljaju od 505 proizvodnih subjekata.

Other definitions

Product - any consumer good or service that can be purchased, a term covering both goods and services.

Representative position - lowest level of product aggregation, i.e. item in an outlet in a geographic location with a weight. The items at the lower levels of aggregation do not have weights attributed due to the lack of representative data.

Definitions

Industrial producer price on domestic market is either price at which a producer sells products at the domestic market in the largest quantities, franco loaded into a wagon (truck) at the location of a producer or a price charged to another company by a producer. The selling price includes reimbursements if applicable, and it excludes commercial rabbates, discounts, VAT and excises.

Industrial producer price on non-domestic market is price at which producer sells products at the non-domestic market in the largest quantities delivered according to the agreed parities (EXW, FCA, FAS, FOB, CFR, CIF, CPT, CIP, DAF, DES, DEQ, DDU, DDP and etc.). The selling price includes reimbursements if applicable, and it excludes commercial rabbates, discounts, VAT and excises.

Producer Price index represents the measurement of price change of industrial products produced and sold by enterprises on domestic and non-domestic market.

Total PPI is composed of two subindices, i.e. the industrial producer price index on the domestic market and industrial producer price index on the non-domestic market. Monitoring of selling prices for these two markets provides changes in PPI for total industry, the main industrial groupings, sections and divisions of industry.

Purpose

The PPI can be used as a measure of inflation, to preserve the value of contracts with escalator clauses, as well as a base for deflating macroeconomic aggregates in statistics of national accounts and for other purposes.

Index coverage

Producer Price index in Federation of BiH is calculated based on collected prices for products sold on domestic and non-domestic market.

Product coverage - All relevant products and services produced by enterprises located in the Federation of BiH and sold on domestic and non-domestic market are covered by this index.

Each month 1730 single prices are collected from selected enterprises.

Enterprises coverage - The prices are collected from 505 producers.

Prikupljanje cijena

Za indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda na domaćem i inostranom tržištu cijene se prikupljaju od industrijskih preduzeća/poduzeća, mjesečno putem obrazaca C-41/DOM i C-41/INO.

Ponderi

Ponderi za izračunavanje ukupnog indeksa cijena proizvođača industrijskih proizvoda predstavljaju relativno učešće vrijednosti prodaje pojedinih proizvoda i na domaćem i na inostranom tržištu.

Ponderi koji se primjenjuju za izračunavanje indeksa cijena proizvođača industrijskih proizvoda na domaćem tržištu su koeficijenti koji odražavaju relativno učešće vrijednosti prodaje pojedinog proizvoda u ukupnoj vrijednosti prodaje svih proizvoda na domaćem tržištu.

Ponderi koji se primjenjuju za izračunavanje indeksa cijena proizvođača industrijskih proizvoda na inostranom tržištu su koeficijenti koji odražavaju relativno učešće vrijednosti prodaje pojedinog proizvoda u ukupnoj vrijednosti prodaje svih proizvoda na inostranom tržištu.

Osnovni izvor podataka za izradu pondera je Godišnji izvještaj industrije (IND-21).

Za izradu ponderacionog sistema koji je primjenjen pri izračunu indeksa cijena proizvođača industrijskih proizvoda korišteni su podaci za 2015. godinu (bazna godina).

Nova ponderacija se radi svake pete godine, dok se korekcija pondera vrši svake godine. Kao korektivni faktor se koriste indeksi kretanja cijena proizvoda u toj godini.

Klasifikacija i nomenklatura

Za obračun indeksa cijena proizvođača industrijskih proizvoda upotrebljava se Klasifikacija djelatnosti (KD BiH 2010) prema kojoj se poslovni subjekti razvrstavaju u područja B, C i D i Nomenklatura industrijskih proizvoda (NIP BiH 2010).

Agregiranje

Izračunavanje indeksa cijena proizvođača industrijskih proizvoda počinje izračunavanjem mjesečnih indeksa prostom geometrijskom sredinom za pojedine proizvode koje proizvodi više proizvođača. Agregirani indeksi se nakon toga izračunavaju korištenjem Laspeyres-ove formule za ponderisanu aritmetičku sredinu počevši od indeksa pojedinih proizvoda pa do ukupnih indeksa (ukupnog, indeksa na domaćem tržištu i indeksa na inostranom tržištu), za Federaciju Bosne i Hercegovine.

POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBOLOV

Prikupljanje kravljeg mlijeka i proizvodnja mliječnih proizvoda

Podaci o prikupljenom kravljem mlijeku i proizvodnji mliječnih proizvoda prikupljaju se redovnim mjesečnim istraživanjem „Mjesečni izvještaj o prikupljanju kravljeg mlijeka i proizvodnji mliječnih proizvoda“ (Mlijeko-M). Ovim izvještajem obezbjeđuju se podaci o količini prikupljenog kravljeg mlijeka, sadržaju mliječne masti i proteina, te proizvodnji mliječnih proizvoda od kravljeg mlijeka.

Izveštajne jedinice su pravne osobe i dijelovi pravnih osoba razvrstani prema KD BiH 2010 u djelatnost 10.51-Proizvodnja mlijeka, mliječnih proizvoda i sira.

Price collection

For Producer Price Indices of industrial products on the domestic and non-domestic market, all items the prices are being collected once a month through C-41/DOM and C-41/INO forms.

Weights

Weights used for calculating the total PPI represent the relative share of value of sale for each products on domestic and non-domestic market.

Weights used for calculating the PPI on the domestic market reflect the relative importance value of sale for each product in the total value production sold on the domestic market.

Weights used for calculating the PPI on the non-domestic market reflect the relative importance value of sale for each product in the total value production sold on the non-domestic market.

The main source of data for calculating weights is the Annual Survey on Industrial Production (IND-21).

For the production of weighting system applied for calculation of PPI, data for 2015 (based year) were used.

The new ponderation has been done each five years, while correction of weights has been done each year. Indices of price movements of products in that year are used as correction factor.

Classification and nomenclature

For calculating the price index, the PPI Classification of Activities (CEA BiH 2010) is used by which legal entities are classified in sections B, C and D and Nomenclature of Industrial Products (NIP BiH 2010).

Aggregation

Producer Price Index calculation starts from the computation of monthly average indices for each product produced by the more than one producer, using simple geometric mean. Aggregated indices are calculated by using Laspeyres formula for weighted arithmetic mean starting from the level of representative products to the all indices (total PPI, PPI on domestic market and PPI on non-domestic market) at the level of Federation Bosnia and Herzegovina.

AGRICULTURE, FORESTRY AND FISHING

Collection of cow's milk and production of dairy products

Data on collected cow's milk and production of dairy products are obtained through regular monthly survey which is conducted through the report "Monthly report on the collection of cow's milk and production of dairy products". This report provides information on quantity of collected cow's milk, milk fat and protein contents and the production of dairy products from cows' milk.

Reporting units are legal entities and part of legal entities classified, according to the KD B&H 2010, in class 10.51- Production of milk, dairy products and cheese.

Definicije

Mlijeko za piće obuhvata sirovo mlijeko, neobrano mlijeko, djelomično obrano mlijeko i obrano mlijeko bez sadržaja aditiva.

Pavlaka/vrhnje obuhvata pavlaku/vrhnje za direktnu potrošnju s više ili manje od 29% mliječne masti.

Fermentirani proizvodi obuhvataju jogurt, tekući jogurt, kiselo mlijeko, acidofilno mlijeko te ostale fermentirane proizvode.

Maslac/puter obuhvata otopljeni maslac, ulje maslaca/putera i slične proizvode s više od 82% mliječne masti.

Kajmak je proizvod sličan maslacu/puteru sa sadržajem mliječne masti manjim od 80%, isključujući ostale masti.

Kravlji sir obuhvata sve vrste sira dobivene isključivo od kravljeg mlijeka (meki, polumeki, tvrdi i ostali sirevi), isključujući topljeni sir.

Otkup i prodaja poljoprivrednih proizvoda

Podaci o otkupu i prodaji poljoprivrednih proizvoda rezultat su redovnih mjesečnih istraživanja „Mjesečni izvještaj o otkupu poljoprivrednih proizvoda od porodičnih/obiteljskih poljoprivrednih proizvođača (obrazac TRG-31)“ i „Mjesečni izvještaj o prodaji poljoprivrednih proizvoda vlastite proizvodnje poljoprivrednih poslovnih subjekata i zemljoradničkih zadruga (obrazac TRG-33)“ koje provodi Federalni zavod za statistiku Federacije Bosne i Hercegovine na temelju Zakona o statističkim istraživanjima u FBiH "Službene novine FBiH" br. 63/03 i 9/09.

Ovim istraživanjima prikupljaju se podaci o otkupu i prodaji poljoprivrednih proizvoda: količina (u tonama, hilj. kom., hilj. lit), vrijednost (u KM) i prosječne cijene (u KM) za tekući mjesec.

Izveštajne jedinice za mjesečni izvještaj o prodaji poljoprivrednih proizvoda vlastite proizvodnje poslovnih subjekata i zemljoradničkih zadruga (obrazac TRG-33) su poslovni subjekti i dijelovi poslovnih subjekata razvrstani u područje A (Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov) prema KD BiH 2010. Izveštajne jedinice za mjesečni izvještaj o otkupu poljoprivrednih proizvoda od porodičnih/obiteljskih poljoprivrednih proizvođača (obrazac TRG-31) su poslovni subjekti i dijelovi poslovnih subjekata koji vrše otkup poljoprivrednih proizvoda od porodičnih/obiteljskih poljoprivrednih proizvođača razvrstani u područje A,C i G prema KD BiH 2010.

Podaci o prodaji poljoprivrednih proizvoda na pijacama/tržnicama prikupljaju se redovnim mjesečnim istraživanjem: Mjesečni izvještaj o prometu poljoprivrednih proizvoda na pijacama/tržnicama (obrazac TRG -13). Izveštajne jedinice su poslovni subjekti koji pružaju usluge korištenja prodajnog prostora pijace.

Ovim istraživanjima prikupljaju se podaci o prodaji poljoprivrednih proizvoda na pijacama/tržnicama koje na pijacu iznose samo individualni poljoprivredni proizvođači (bez poljoprivrednih preduzeća i zemljoradničkih zadruga): količina (u tonama, hilj. kom., hilj. lit), vrijednost (u KM) i prosječne cijene (u KM) za tekući mjesec.

Definicije

Otkup poljoprivrednih proizvoda je kupovina odnosno preuzimanje poljoprivrednih proizvoda neposredno od porodičnih/obiteljskih

Definitions

Drinking milk comprises raw milk, whole milk, skimmed milk, semi-skimmed milk and skimmed milk containing no additives.

Cream comprises cream for direct consumption, with fat content more or less than 29%.

Fermented products include yoghurts, drinkable yoghurts, sour milk, acidified milk and other fermented products.

Butter includes melted butter, butter oil and similar products with more than 82% fat content.

Kaymak is a product similar to butter, with fat content less than 80%.

Cheese includes all kinds of cheese produced from cow's milk (soft, semi-soft, hard and other cheeses), excluding melted cheese.

Purchase and sale of agriculture products

Data on sale and purchase of agricultural products are the result of regular monthly surveys: Monthly Report on purchase of agricultural products from individual agricultural producers (TRG – 31) and Monthly Report on sale of own agricultural products by companies and agricultural cooperatives (TRG – 33) conducted by the Institute for statistics of FB&H on the basis of the statistical law on statistical surveys in FB&H in "Official Gazette of B&H" no. 63/03 and 9/09.

This survey collects data on the quantity (in tons, thous. Pcs., Thous. Lit), value (KM) and average price (KM) of purchase and sale of agricultural products for the current month.

Reporting units for the Monthly report on sale of own agricultural products by companies and agricultural cooperatives (TRG – 33) are legal entities and parts of legal entities classified according to the NACE-Rev 2 (KD B&H 2010) into the field A (Agriculture, hunting and forestry). Reporting units for the Monthly report on purchase of agricultural products from individual agricultural producers (TRG – 31) are legal entities engaged in purchase of agricultural products from individual family farms classified in activities in section A, C and G according to the NACE-Rev 2 (KD B&H 2010).

Data on turnover of agricultural products at marketplaces are collected through the regular statistical report: Monthly report on turnover of agricultural products at marketplaces (TRG – 13). Reporting units are business entities that provide services using selling area.

This survey collects data on the quantity (in tons, thous. Pcs., Thous. Lit), value (KM) and average price (KM) of purchase and sale of agricultural products at marketplaces from individual agricultural producers (without agricultural enterprises and cooperatives) for the current month.

Definitions

Purchase of agricultural products is buying, taking over agricultural products from individual producers which performing business entities

proizvođača koje poslovni subjekti obavljaju radi dalje prodaje ili prerade.

Prodaja poljoprivrednih proizvoda je prodaja, odnosno isporuka poljoprivrednih proizvoda iz vlastite proizvodnje poslovnih subjekata i njihovih dijelova.

Šumarstvo

Podaci o proizvodnji šumarstva u državnim šumama rezultat su Mjesečnog istraživanja šumarstva ŠUM- 22 koje provodi Federalni zavod za statistiku na temelju Zakona o statističkim istraživanjima u FBiH «Službene novine Federacije BiH» br. 63/03 i 9/09.

Mjesečnim izvještajem šumarstva obuhvaćene su sve pravne osobe razvrstane u Registru poslovnih subjekata u području A-Poljoprivreda, lov i šumarstvo, odjeljak 02-Šumarstvo, sječa drveta i usluge povezane sa njima, a koje se bave stalnom proizvodnjom šumskih sortimenata u državnim šumama.

Prikupljanje podataka o proizvodnji i prodaji u šumarstvu vrši se na osnovi Nomenklature proizvoda i usluga šumarstva – NPUŠ, koja je izrađena za potrebe statistike šumarstva na osnovi Liste karakterističnih proizvoda šumarstva, koju je Eurostat (Statistički ured Evropske unije) objavio kao integralni dio Priručnika za ekonomske račune poljoprivrede i šumarstva (Manual on the Economic Accounts of Agriculture and Forestry – EAF) u novembru/studenom 1997. godine.

Trupci (lišćara/listača i četinara/četinjača) su dijelovi debla koji su namijenjeni daljem prerađivanju piljenjem, ponekad rezanjem ili ljuštenjem jer imaju povoljna fizička i kemijska svojstva te su namijenjeni za industrijsku preradu.

Jamsko drvo (lišćara/listača i četinara/četinjača) namijenjeno je za razne tehničke svrhe jer ima vrlo povoljna fizička i kemijska svojstva. To je drvo koje se upotrebljava za izgradnju i održavanje jamskih rovova i okna, dakle za gradnju u zemlji i pod zemljom.

Ostalo dugo drvo (lišćara/listača i četinara/četinjača) obuhvaća sve vrste drveta pogodne za mehaničku preradu, stupove za elektro vodove i TT vodove te ostalo oblo drvo.

Prostorno drvo (lišćara/listača i četinara/četinjača) obuhvaća drvo za drvene ploče (pogodno za mehaničku preradu), a celulozno i taninsko drvo, zbog svog povoljnog kemijskog svojstva, pogodno je za kemijsku preradu. Taninsko drvo je sirovina iz koje se preradom dobivaju taninski ekstrati.

Ogrijevno drvo (lišćara/listača i četinara/četinjača) je namijenjeno neposredno za ogrjev ili za proizvodnju drvenog uglja.

Ostalo grubo obrađeno drvo (lišćara/listača i četinara/četinjača) obuhvaća sitno tehničko drvo, pogodno za izradu drvenih motki i kolja, raznih letvi i stupova za ogradu, ručica za alat i sl.

INDUSTRIJA

Metod računanja

Indeksi industrijske proizvodnje izračunavaju se u dva koraka, korištenjem Laspeyres-ove formule. U prvom koraku indeksi se izračunavaju iz podataka o količinama pojedinačnih proizvoda iz Mjesečne NIP BiH 2013 i odgovarajućeg ponderacijskog koeficijenta, koji je aproksimacija dodane vrijednosti pojedinačnih proizvoda. U drugom koraku svi indeksi grana i viših nivoa ponderišu se strukturom dodane vrijednosti iz 2014. godine.

with a view of further sale and processing.

Sale of agricultural products consists of sale, respectively delivery of agricultural products that are obtained from own production of business entities and parts of business entities.

Forestry

Data on production of forestry assortments in the publicly-owned forests are result of monthly reports on surveys of forests (ŠUM – 22) conducted by the Federal Office of Statistics on the basis of Act on Statistical Survey in FB&H (Official Gazette of FB&H, No 63/03 and 9/09.).

All legal entities classified in the Register of Business Entities under section A – Agriculture, hunting and forestry Section 02 – Forestry, felling and related services activities, engaged in permanent production forest assortments in the publicly-owned forests, and are extended by Monthly Report of forestry.

Data collection on production and sales of forestry is practised on the basis of the Nomenclature of Forest Products and Services NPUŠ which is made for the purposes of forestry statistics on the basis the List of Characteristic Products of the Commercial Timber Production compiled by the Eurostat (the Statistical Office of the European Union), and published as an integral part of the Manual for Economic Accounts of Agriculture and Forestry in November 1997.

Logs (broad-leaves trees and conifers) are parts of timber intended for further processing by sawing, sometimes by cutting or peeling, because of its good physical and chemical characteristics, so it is useful to be industrially processed.

Mining timber (broad-leaves trees and conifers) having very good physical and chemical characteristics, is intended for various technical purposes. It is used for building and maintaining pits and shafts, therefore, for constructing underground and on the surface.

Other long timber (broad-leaves trees and conifers) includes all kinds of wood suitable for mechanical processing, transmission-line and telephone-line pylons as well as other oval timber.

Stack wood (broad-leaves trees and conifers) includes wood for boards (suitable for mechanical processing), and wood-pulp and tannin wood are, because of its good chemical characteristics, suitable for chemical processing. Tannin wood is a material that, processed, gives tannin extracts.

Fuel wood (broad-leaves trees and conifers) is intended directly for fuel or production of wood coal.

Other roughly processed wood (broad-leaves trees and conifers) includes paltry technical wood suitable for processing of wood poles, different bars and fence piers, tool cages etc.

INDUSTRY

Calculation method

Indices of industrial production are calculated in two stages according to the Laspeyres formula. In the first stage, indices are calculated from quantity data on production of individual products according to the Monthly NIP BiH 2013 and an adequate weighting coefficient, which represents an estimated value added of individual products. In the second stage, all indices of groups and higher levels are weighted with shares of value added of individual products from 2014.

Standardi i klasifikacije

Prikupljanje podataka na obrascu MKPS IND-1 vrši se na osnovu Metodologije za popunjavanje izvještaja i Mjesečne Nomenklature industrijskih proizvoda - Mjesečna NIP BiH 2013. (www.fzs.ba). Mjesečna NIP BiH 2013 zasnovana je na izvornoj NIP BiH 2010 (Službeni glasnik br. 12/11 i 41/11) i ažurirana sa izmjenama i dopunama nastalim od 2010. do 2013. godine. Mjesečna NIP BiH 2013 je dodatno razrađena i dopunjena u skladu sa specifičnim potrebama obračuna indeksa industrijske proizvodnje u BiH, a saglasno sa EU regulativama za kratkoročne poslovne statistike.

Obuhvat mjesečnog istraživanja po ekonomskim djelatnostima

Mjesečnim izvještajem industrije (M KPS IND-1) obuhvaćena su sva pravna lica koja zapošljavaju deset i više zaposlenih (preduzeća/poduzeća i lokalne jedinice), razvrstana u Registru poslovnih subjekata Federalnog zavoda za statistiku.

Indeks obima industrijske proizvodnje (IPI) obuhvata djelatnosti koje su svrstane u sljedeća područja KD BiH 2010:

B -Vađenje ruda i kamena

C -Prerađivačka industrija

D-Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom i plinom

Saglasno EU STS propisu br. 1165/98 i 1893/2006 sljedeće djelatnosti ne ulaze u obračun indeksa industrijske proizvodnje: Oblast 36 - Sakupljanje, prečišćavanje i snabdijevanje vodom Grana 35.3 - Proizvodnja i snabdijevanje parom i klimatizacija

Agregati glavnih industrijskih grupa (GIG)

Indeksi za GIG agregate izračunavaju se istom metodom kao indeksi po djelatnostima, samo se proizvodi grupišu prema i pretežnoj upotrebi proizvoda unutar oblasti i grane djelatnosti iz klasifikacije KD BiH 2010 (EU NACE Rev.2). Za izračunavanje indeksa za GIG agregate (EU MIGs) primjenjuju se nove definicije radi usklađivanja sa statističkim standardima EU.

AI Intermedijarni proizvodi: oblasti i grane KD BiH 2010: 07 – 09, 10.6, 10.9, 13.1 – 13.3, 16, 17, 20.1 – 20.3, 20.5, 20.6, 22 – 24, 25.5 – 25.7, 25.9, 26.1, 26.8, 27.1 – 27.4 i 27.9

AE Energija: oblasti KD BiH 2010: 05, 06, 19 i 35 (isključujući 35.3)

BB Kapitalni proizvodi: oblasti i grane KD BiH 2010: 25.1 – 25.4, 26.2, 26.3, 26.5, 26.6, 28, 29, 30.1 – 30.4, 32.5 i 33

CD Trajni proizvodi za široku potrošnju: oblasti i grane KD BiH 2010: 26.4, 26.7, 27.5, 30.9, 31, 32.1 i 32.2

CN Netrajni proizvodi za široku potrošnju: oblasti i grane KD BiH 2010: 10.1 – 10.5, 10.7, 10.8, 11, 12, 13.9, 14, 15, 18, 20.4, 21, 32.3, 32.4 i 32.9.

Prikazivanje serija indeksa

U skladu sa preporukama Eurostata, desezoniranje i kalendarsko prilagođavanje se vrši metodom TRAMO-SEATS u DEMETRA okruženju na mjesečnoj seriji izvornih indeksa industrijske proizvodnje. Produžavanje serije indeksa dodavanjem novih mjesečnih zapažanja za svaki idući mjesec može, zbog karakteristika primijenjene metode, prouzrokovati ispravke već objavljenih desezoniranih i kalendarski prilagođenih indeksa za nekoliko mjeseci unazad.

Desezonirani indeksi

Pojam desezonirani indeksi podrazumijeva da su podaci prilagođeni za sezonu i kalendarske dane. U skladu s preporukama Eurostata podaci koji se upoređuju s podacima od prethodnog mjeseca (mjesečno poređenje prema terminologiji i

Standards and Classifications

Collecting data on the MKPS IND-1 is done on the basis of the methodology for completing the report and Monthly Nomenclature of Industrial Products - Monthly NIP 2013 (www.fzs.ba). Monthly NIP 2013 is based on the original NIP BiH 2010 (Official Gazette no. 12/11 and 41/11) and updated with amendments occurring since 2010. the 2013. Monthly NIP 2013 is further developed and supplemented in accordance with the specific purpose of calculating the index of industrial production in BiH, and in accordance with EU regulativama for short-term business statistics.

Reporting units for the Monthly Survey of Industrial

Production (MKPS IND-1) are legal entities that employ ten or more employees (companies/ enterprises and local units) classified in the Register of Business Entities of Institute for Statistics of FB&H.

Industrial production index (IPI) covers activities classified into the following sections of the KD BiH 2010:

B -Mining and quarrying

C -Manufacturing

D -Electricity and gas supply

In line with EU STS Regulation No. 1165/98 and 1893/2006, the following activities are excluded from the industrial production index calculation:

Division 36 - Water collection, treatment and supply

Group 35.3 – Steam and air conditioning supply

Main Industrial Grouping (MIGs) aggregates

Indices for MIG aggregates are calculated by the same method as the indices by activities, save for the fact that the products are grouped according to the predominant use of the products within the division and groups of KD BiH 2010 (EU NACE Rev. 2). To calculate the index for MIG aggregates, new definitions are applied with aim of harmonization with the EU statistical standards.

AI Intermediate goods: the KD BiH 2010 divisions and groups: 07– 09, 10.6, 10.9, 13.1 – 13.3, 16, 17, 20.1 – 20.3, 20.5, 20.6, 22 – 24, 25.5 – 25.7, 25.9, 26.1, 26.8, 27.1 – 27.4 and 27.9

AE Energy: the KD BiH 2010 divisions: 05, 06, 19 and 35 (exl. 35.3)

BB Capital goods: the KD BiH 2010 divisions and groups: 25.1 – 25.4, 26.2, 26.3, 26.5, 26.6, 28, 29, 30.1 – 30.4, 32.5 and 33

CD Consumer durables: the KD BiH 2010 divisions and groups: 26.4, 26.7, 27.5, 30.9, 31, 32.1 and 32.2

CN Consumer non-durables: the KD BiH 2010 divisions and groups: 10.1 – 10.5, 10.7, 10.8, 11, 12, 13.9, 14, 15, 18, 20.4, 21, 32.3, 32.4 and 32.9.

Indices series presentation

In accordance with the Eurostat's Recommendations, seasonal adjustment and working-day adjustment has been done by using the TRAMO-SEATS method in DEMETRA environment on the monthly series of original industrial production indices. Extending indices series by adding new monthly observations for each month could, because of the applied method characteristics, cause subsequent corrections of already published seasonally and working-day adjusted indices for several months backwards.

Seasonally adjusted indices

The term seasonally adjusted indices indicates that the data are adjusted for both seasonal and working-day effects. In line with the Eurostat's Recommendations, data that are compared with the data from the previous month (monthly comparison with Eurostat

praksi Eurostata) prezentiraju se u sezonski prilagođenom obliku indeksa industrijske proizvodnje ili iz njih izračunatih stopa rasta.

Kalendarski prilagođeni indeksi

Pojam kalendarski prilagođeni indeksi podrazumijeva da su podaci prilagođeni za uticaj kalendarskih i radnih dana. U skladu s preporukama Eurostata podaci koji se upoređuju s podacima od istog perioda prethodne godine (godišnje poređenje prema terminologiji i praksi Eurostata) prezentiraju se u kalendarski prilagođenom obliku indeksa industrijske proizvodnje ili iz njih izračunatih stopa rasta.

PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE

Podaci o cestovnom prijevozu robe i putnika dobiveni su iz istraživanja: Tromjesečni izvještaj o cestovnom prijevozu putnika (obrazac SA-CES-P/T), Tromjesečni izvještaj o cestovnom prijevozu robe (obrazac SA-CES-R/T) i Tromjesečni izvještaj o gradsko-prigradskom prijevozu (obrazac SA-GPP/T).

Jedinice posmatranja

Jedinice posmatranja u cestovnom prijevozu su poslovni subjekti koji su prema KD BiH 2010 registrirani u području H, u razredu: 49.31 – Gradski i prigradski kopneni prijevoz putnika, 49.39 – Ostali kopneni prijevoz putnika, d. n. i 49.41 – Cestovni prijevoz robe.

Definicije

Cesta

Put namijenjen kretanju cestovnih vozila na čvrstoj podlozi, osim tračnica ili staza u zračnim lukama, otvorena za javni promet, u prvom redu namijenjena za kretanje cestovnih motornih vozila na kotačima.

Cestovno motorno prijevozno sredstvo

Cestovno prijevozno sredstvo opremljeno pogonskim motorom koji je njegovo jedino sredstvo pokretanja, obično se koristi za prijevoz osoba ili robe ili za vuču vozila koja se koriste za prijevoz osoba ili roba.

Autobus

Cestovno motorno prijevozno sredstvo namijenjeno prijevozu putnika s više od 9 sjedećih mjesta (uključujući vozačevo sjedalo).

Trolejbus

Cestovno prijevozno sredstvo namijenjeno prijevozu putnika s više od 9 sjedećih mjesta (uključujući vozačevo) povezano s električnim vodičima.

Tramvaj

Prijevozno sredstvo namijenjeno prijevozu putnika s više od 9 sjedećih mjesta (uključujući vozačevo) koje se kreće po tračnicama, povezano s električnim vodičima ili koje pokreće dizelski motor.

Cestovni prijevoz

Svako kretanje robe i/ili putnika u cestovnom prijevoznom sredstvu po cestovnoj mreži.

Obuhvaća se unutrašnji i međunarodni cestovni prijevoz.

Kad se cestovno prijevozno sredstvo prevozi na drugom cestovnom prijevoznom sredstvu, uzima se u obzir jedino kretanje vozila koje obavlja prijevoz (aktivni oblik).

terminology and practices) are presented in a seasonally adjusted form of industrial production indices or their growth rates.

Working-day adjusted indices

The term working-day adjusted indices indicate that the data are adjusted only for working-day effects. In line with the Eurostat's Recommendations, data that are compared with data from the same period of the previous year (the annual comparison by Eurostat terminology and practices) are presented in a working-day adjusted form of industrial production indices or in their growth rates.

TRANSPORT AND STORAGE

Data on road transport of passengers and goods are collected through Quarter report of road transport passengers (SA-CES-P/T), Quarter report of road transport goods (SA-CES-R/T), and Quarter report of urban-suburban transport (SA-GPP/T).

Reporting units

Reporting units in road transport are business entities classified in the Register of Business Entities under CA section H, group: 49.31 – Urban-suburban passenger transport, 49.39 – Other road passenger transport, n.e.s. and 49.41 – Road freight transport.

Definitions

Road

Line of communication (travelled way) using a stabilized base other than rails or air strips open to public traffic, primarily for the use of road motor vehicles running on their own wheels.

Road motor vehicle

A road vehicle fitted with an engine whence it derives its sole means of propulsion, which is normally used for carrying persons or goods or for drawing, on the road, vehicles used for the carriage of persons or goods.

Motor-coach or bus

Passenger road motor vehicle designed to seat more than nine persons (including the driver).

Trolleybus

Passenger road vehicle designed to seat more than nine persons (including the driver), which is connected to electric conductors and which is not rail-borne.

Tram (street-car)

Passenger road vehicle designed to seat more than nine persons (including the driver), which is connected to electric conductors or powered by diesel engine and which is railborne.

Road transport

Any movements of goods and/or passengers using a road vehicle on a given road network.

National and international road transport involve.

When a road vehicle is being carried on another vehicle, only the movement of the carrying vehicle (active mode) is considered.

Unutrašnji cestovni prijevoz

Cestovni prijevoz između dva mjesta (mjesta utovara/ukrcanja i mjesta istovara/iskrcanja) smještenih u istoj zemlji bez obzira na zemlju u kojoj su cestovna prijevozna sredstva registrirana. Može obuhvaćati i tranzit kroz drugu zemlju.

Međunarodni cestovni prijevoz

Cestovni prijevoz između dva mjesta (mjesta utovara/ukrcanja i mjesta istovara/iskrcanja) koja se nalaze u dvije različite zemlje. Može obuhvaćati tranzit kroz jednu ili više drugih zemalja.

Cestovni tranzit

Cestovni tranzit preko neke zemlje između dva mjesta (mjesta utovara i mjesta istovara) smještena u drugoj zemlji ili drugim zemljama pod uvjetom da je ukupno putovanje preko teritorija te zemlje obavljeno cestom i da nije bilo ni utovara ni istovara u toj zemlji.

Gradski cestovni prijevoz

Prijevoz koji se obavlja po gradskim cestama i tramvajskim prugama. Samo se prijevoz koji se obavlja uglavnom ili isključivo gradskim cestama, smatra gradskim prijevozom.

Pređeni kilometar

Jedinica mjere koja predstavlja kretanje cestovnoga prijevoznog sredstva na udaljenosti od jednog kilometra.

Cestovni putnički kilometar

Jedinica mjere koja predstavlja prijevoz jednog putnika cestom na udaljenosti od jednog kilometra.

Udaljenost koja se uzima u obzir udaljenost je koju je putnik stvarno proputovao.

Roba prevezena cestom

Svaka roba koja se prevozi cestovnim prijevoznim sredstvima. Uključuje svu ambalažu i opremu kao što su kontejneri, izmjenjivi sanduci ili palete.

Cestovni tonski kilometar

Jedinica mjere robnog prometa koja predstavlja učinak prijevoza jedne tone robe cestom, na udaljenosti od jednog kilometra.

Udaljenost koja se uzima u obzir stvarno je prijeđena udaljenost na promatranoj mreži.

Roba koja je izašla iz zemlje cestom - izvoz

Roba ukrcana na cestovno prijevozno sredstvo u nekoj zemlji i prevezena cestom da bi bila istovarena u drugoj zemlji.

Roba koja je ušla u zemlju cestom - uvoz

Roba ukrcana u cestovno prijevozno sredstvo u nekoj drugoj zemlji i koja je cestom ušla u zemlju gdje će biti iskrcana.

Roba u tranzitu cestom

Roba koja je ušla u zemlju cestom i izašla iz zemlje cestom na mjestu različitom od mjesta ulaska, nakon što je prevezena kroz zemlju u istom cestovnom prijevoznom sredstvu.

Prekrcaj s jednog cestovnog prijevoznog sredstva na drugo i promjena cestovnog tegljača smatraju se utovarom/istovarom.

National road transport

Road transport between two places (a place of loading / embarkation and a place of unloading / disembarkation) located in the same country irrespective of the country in which the vehicle is registered. It may involve transit through a second country.

International road transport

Road transport between two places (a place of loading / embarkation and a place of unloading / disembarkation) in two different countries. It may involve transit through one or more additional country or countries.

Road transit

Road transport through a country between two places (a place of loading and a place of unloading) both located in another country or in other countries provided that the total journey within the country is by road and that there is no loading and unloading in that country.

Urban road transport

Transport carried out on urban roads or tramways. Only transport mainly or solely performed on urban roads is considered to be urban transport.

Vehicle-kilometre

Unit of measurement representing the movement of a road motor vehicle over one kilometre.

Road passenger-kilometre

Unit of measure representing the transport of one passenger by road over one kilometre.

The distance to be taken into consideration is the distance actually travelled by the passenger.

Goods carried by road

Any goods moved by road goods vehicles. This includes all packaging and equipment such as containers, swap-bodies or pallets.

Tonne-kilometre by road

Unit of measure of goods transport which represents the transport of one tonne by road over one kilometre.

The distance to be taken into consideration is the distance actually run.

Goods having left the country by road - exports

Goods which having been loaded on a road vehicle in the country, left the country by road and were unloaded in another country.

Goods having entered the country by road - imports

Goods which, having been loaded on a road vehicle in another country, entered the country by road and were unloaded there.

Goods in transit by road throughout

Goods which entered the country by road and left the country by road at a point different from the point of entry, after having been carried across the country in the same goods road motor vehicle.

Transshipment from one goods road vehicle to another or change of the road tractor are regarded as loading / unloading.

PROMET U PRIJEVOZIM I SKLADIŠNIM DJELATNOSTIMA**Izvor podataka**

Podaci o ostvarenom prometu u uslužnim djelatnostima prijevoza i skladištenja u Federaciji BiH prikupljeni su kroz kvartalno

TURNOVER OF TRANSPORTATION AND STORAGE ACTIVITIES**Data source**

Data on the turnover in the service activities of transportation and storage in the Federation of BiH are collected through quarterly

statističko istraživanje prijevoza i skladištenja (obrazac K KPS TRANS 01). Indeksi prometa u prijevoznim i skladišnim djelatnostima agregirani su za nivo Federacije BiH.

Osnovna svrha istraživanja je praćenje dinamike kretanja ostvarenog prometa u uslužnim djelatnostima prijevoza i skladištenja.

Obuhvat i uporedivost

Podaci o uslužnim djelatnostima prijevoza i skladištenja prikupljaju se za pravne subjekte koji su u Statističkom poslovnom registru Federalnog zavoda za statistiku razvrstani prema pretežnoj djelatnosti u području H - Prijevoz i skladištenje, osim oblast 53 - poštanske i kurirske usluge (KD BiH 2010).

Istraživanje je provedeno kombinovanom metodom punog obuhvata i uzorka izabranih pravnih subjekata. Djelatnost preduzetnika koji se bave prijevozom i skladištenjem nije obuhvaćena ovim istraživanjem.

Metoda izračunavanja indeksa

Za izračunavanje Indeksa prometa u prijevoznim i skladišnim djelatnostima korišteni su podaci o vrijednosti ostvarenog prometa u uslužnim djelatnostima prijevoza i skladištenja, što je u skladu sa Metodologijom za kratkoročne poslovne statistike Eurostat-a i regulativom za kratkoročne poslovne statistike (EC 1165/98, Aneks D).

Indeksi prometa u prijevoznim i skladišnim djelatnostima u ovom saopćenju prikazuju se kao izvorni- sezonski i kalendarski neprilagođeni indeksi.

Definicije

Ostvareni promet uključuje fakturisane iznose tokom referentnog perioda od strane izvještajne jedinice, i to odgovara tržišnoj prodaji roba i usluga ponuđenih trećim osobama. Ostvareni promet, također, uključuje sve druge troškove (transport, pakovanje, itd.) na teret kupca, čak i ako su ovi troškovi posebno iskazani u fakturama. Ostvareni promet isključuje porez na dodanu vrijednost (PDV) i ostale odbitne poreze, direktno povezane s prometom, sve carine i poreze na dobra i usluge fakturisane od strane jedinice.

Umanjenja cijena, rabati i diskonti kao i vrijednost povratne ambalaže moraju se oduzeti iz ove stavke. Umanjenja cijena, rabati i bonusi kasnije priznati klijentima, na primjer na kraju godine, ne uzimaju se u obzir.

Prihodi koji su u računima preduzeća klasifikovani kao drugi poslovni prihodi, finansijski i vanredni dohodak te prihodi na računima preduzeća isključeni su iz ostvarenog prometa.

VANJSKA TRGOVINA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Osnovni/temeljni izvor podataka za statistiku vanjske trgovine FBiH je Jedinstvena carinska isprava (JCI) koju deklarant (poslovni subjekt ili druga ovlaštena osoba, npr špediter) podnosi carinarnici prilikom carinjenja robe. Za prikupljanje i kontrolu ispravnosti carinskih deklaracija odgovorna je Uprava za indirektno/neizravno oporezivanje BiH (UIO), koja propisuje oblik, sadržaj, način ispunjavanja i podnošenja isprava u carinskom postupku. Federalni zavod za statistiku preuzima od Agencije za statistiku BiH, originalnu carinsku bazu podataka UIO u obliku slogova na magnetnom mediju i dalje ih statistički obrađuje i publicira.

statistical survey of transportation and storage (form K KPS TRANS 01). Turnover indices for transportation and storage activities are aggregated for the level of the Federation of BiH.

The main purpose of the survey is the measuring of realised turnover in service activities of transportation and storage.

Coverage and comparability

Quarterly reports on the service activities of transportation and storage are collected for the legal entities which are registered by the main activity in the section H - Transportation and storage (excluding division 53 - Postal and courier services (KD BiH 2010) in the Statistical Business Register of the Federation of BiH.

This survey was conducted by using combined methods of full coverage and sample of selected legal entities. Activities of commercial entrepreneurs who are engaged in transport and storage activities are excluded from these data.

Method of index calculation

Turnover indices in the transportation and storage activities are calculated on the basis of data on realized turnover in the services activities of transportation and storage, which is consistent with the Methodology for short-term business statistics of Eurostat and STS Regulation (EC 1165/98, Annex D).

Indices of turnover in transportation and storage activities are presented as gross, seasonally and working-day non deflated indices.

Definitions

Turnover comprises the totals invoiced by the observation unit during the reference period, and this corresponds to market sales of goods or services supplied to third parties. Turnover also includes all other charges (transport, packaging, etc.) passed on to the customer, even if these charges are listed separately in the invoice. Turnover excludes VAT and other similar deductible taxes directly linked to turnover as well as all duties and taxes on the goods or services invoiced by the unit.

Reduction in prices, rebates and discounts as well as the value of returned packing must be deducted. Price reductions, rebates and bonuses conceded later to clients, for example at the end of the year, are not taken into account.

Income classified as other operating income, financial income and extraordinary income in company accounts is excluded from turnover.

FOREIGN TRADE

Sources and methods of data collection

The main source of data for the statistics on exports and imports is Single Administrative Document (SAD). The B&H Indirect Taxation Agency is responsible for collection and control of the validity of SAD, and it also determines the form, the content, the way of filling in, and the way of submitting of SAD. Federal Office of Statistics receives from the B&H Agency for statistics original customs database, originated and reviewed from the Indirect Taxation Agency and performs further data processing and dissemination.

Obuhvat podataka i jedinica posmatranja

U statistici vanjske trgovine Federacije BiH koristi se proširena definicija Specijalnog sistema trgovine prema kojoj se uključuju redovan izvoz i uvoz, unutarnja i vanjska obrada, te robe koje ulaze ili napuštaju slobodne industrijske zone. Jedinica posmatranja statističkog istraživanja robnog prometa s inostranstvom/inozemstvom je svaka robna isporuka koja se obavlja u okviru izvoza i uvoza robe, koja je homogena s gledišta vrste proizvoda, zemlje porijekla odnosno namjene, načina plaćanja i momenta prelaska granice. Isključuje se trgovina uslugama.

Klasifikacije i nomenklature

U statistici vanjske trgovine FBiH primijenjuje se Carinska tarifa BiH (CT BiH) koja je usklađena sa Kombiniranom nomenklaturom (CN) Evropske unije i Harmoniziranim sistemom/sustavom (HS) Svjetske carinske organizacije (WCO). Vanjskotrgovinske transakcije za svaki pojedinačni proizvod prate se na nivou/razini tarifne oznake od deset cifara. CT BiH je povezana sa Standardnom međunarodnom trgovinskom klasifikacijom UN (SITC, Rev. 3)1) i sa Klasifikacijom djelatnosti BiH (KD) koja je usklađena sa statističkom klasifikacijom ekonomskih aktivnosti EU (NACE, Rev. 1.1.)2). CT BiH podliježe godišnjoj reviziji u cilju usklađivanja sa izmjenama CN-a.

Konverzija valute

Podaci o izvozu i uvozu izraženi su vrijednosno u konvertibilnim markama. Vrijednosti izražene u drugim valutama preračunavaju se u konvertibilne marke primjenom tekućih dnevnih kurseva / tečajeva koji vrijede na dan carinjenja, a utvrđuje ih Centralna banka BiH. Sve su vrijednosti obračunate na osnovi pariteta franko BiH granica: FOB cijene za izvoz i CIF cijene za uvoz.

- 1) Standard International Trade Classification (SITC) Rev. 3
- 2) Statistical Classification of Economic Activities in the European Community (NACE Rev. 1.1.)

UNUTRAŠNJA/UNUTARNJA TRGOVINA

Distributivna trgovina

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci o broju prodavnica/servisa, broju zaposlenih, ostvarenom prometu, zalihama dobiveni su iz istraživanja Tromjesečni izvještaj distributivne trgovine za pravne osobe – preduzeća / trgovačka društva (obrazac TRG – 2). Istraživanje se provodi na temelju Zakona o statistici u Federaciji BiH ("Sl. Novine FBiH br. 63/03"). Podaci o prometu iskazuju se kao apsolutni brojevi i nominalni indeksi.

Jedinice posmatranja

Jedinice posmatranja su pravne osobe – preduzeća/poduzeća trgovačka društva koje su prema pretežnoj djelatnosti registrirane u području G Klasifikacije djelatnosti (KD). Također, obuhvaćene su izabrane pravne osobe koje su prema pretežnoj djelatnosti registrirane u nekoj od ostalih djelatnosti (industrija, građevinarstvo, ugostiteljstvo itd.) prema KD. Obrtnici nisu obuhvaćeni ovim istraživanjem.

Definicije

Distributivna trgovina sastoji se od svih oblika trgovačkih aktivnosti, od nabavke robe od proizvođača do isporuke robe krajnjem potrošaču. Obuhvaća: trgovinu na veliko za svoj račun,

Coverage and Observation unit

The Special Trade System (Relaxed definition) is used in Federation of Bosnia and Herzegovina. Regular exports and imports, inward processing, outward processing and the goods flow in free industrial zones are included in the External Trade Statistics. Observation unit of statistical survey on trade in goods with the rest of the world is every exports / imports transportation of goods, homogenous in terms of production type, country of origin and/or destination, mode of payment and border-crossing time. Trade in services is excluded.

Classification and Nomenclatures

The Customs Tariff of B&H (CT) is used in External Trade Statistics. The tariff is in line with the EU Combined Nomenclature (CN) and with the Harmonized Commodity Description and Coding System (HS), which is managed by the World Customs Organization (WCO). External trade statistics present trade flows on each single product (the ten-digit subheading level of the CT). CT is linked to the international trade classification of the UN (SITC, Rev.3)1), and to the B&H Classification of Activity, which is in line with EU classification of economic activities (NACE Rev. 1.1.)2). The B&H Customs Tariff is revised every year to follow the updates of CN.

Validation

The value of exports and imports are expressed in convertible marks. The value expressed in other currency is converted into convertible marks by current daily exchange rate list valid on the day of custom clearance. Exchange rate list is established by Central bank of Bosnia and Herzegovina.. All values are calculated according to free B&H border parity, i.e. exports based on FOB parity, and imports based on CIF parity.

- 1) Standard International Trade Classification (SITC) Rev. 3
- 2) Statistical Classification of Economic Activities in the European Community (NACE Rev. 1.1.)

DOMESTIC TRADE

Distributive trade

Source and methods of data collection

Data on number of stores/services, number of persons employed, realised turnover, stocks in the activities of distributive trade are collected from the Quarterly Report on Distributive Trade (TRG – 2 questionnaire). This survey is conducted on the bases of Law on Statistical Survey in the Federation of BiH ("Official Gazette FBiH No. 63/03"). Data on turnover are presenting in the form of absolute figures and nominal indices.

Reporting units

The reporting units are legal enterprises / trade companies which have been classified into section G of the Classification of Economic Activities (CEA) according to prevailing activity, as well as those classified in other activities (industry, construction, hotels and restaurants etc.) but engaged in the trade activities from section G of the CEA. The tradesmen are excluded.

Definitions

Distributive trade consists of all types of trade activities, from supplying goods from the producer to distributing them to the final consumer. It comprises wholesale trade on one's own account,

posredovanje u trgovini na veliko, trgovinu na malo i popravke motornih vozila i motocikla te predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo.

Trgovina na veliko (na domaćem tržištu) je aktivnost kupovine i preprodaje robe industrijskim, trgovačkim, profesionalnim korisnicima i ustanovama i drugim poslovnim subjektima koji se bave trgovinom na veliko ili na malo. Također, uključuje se i tranzitni promet robe (prodaja robe koja se po nalogu prodavača direktno isporučuje kupcu bez prethodnog uskladištenja te robe kod prodavača).

Posredovanje u trgovini na veliko podrazumijeva obavljanje djelatnosti trgovine na veliko uz naplatu ili po ugovoru. Uključuje se prodaja s konsignacijskih skladišta, usluge komisionara (agenata), posrednika za trgovačku robu i drugih veletrgovaca koji trguju u ime ili za račun drugih te djelatnosti onih koji učestvuju u povezivanju prodavača s kupcima ili poduzimaju trgovačke transakcije u ime vlasnika robe. Trgovina na malo

Trgovina na malo

Podaci o ostvarenom prometu u trgovini na malo dobiveni su iz istraživanja Mjesečni izvještaj trgovine na malo (obrazac M KPS TRG 01).

Istraživanje se provodi na osnovu/temelju Zakona o statistici u Federaciji BiH („Sl. Novine FBiH“ br.63/03 i 9/09).

Metodologija istraživanja se temelji na Uredbi Vijeća EZ-a o kratkoročnim poslovnim statistikama br. 1165/98 (aneks C), 1158/05., 1503/06. i 1893/06.

Obuhvat

Jedinice posmatranja/promatranja su poslovni subjekti (pravne osobe/lica) koji su prema glavnoj (pretežnoj) djelatnosti registrovani/ registrirani u trgovini na malo (područje G, oblast/odjeljak 47 KD BiH 2010). Obuhvaćeni su i izabrani poslovni subjekti koji su prema glavnoj djelatnosti razvrstani u druge djelatnosti, ali obavljaju i djelatnost trgovine na malo (specijalna lista).

Obrtnici nisu obuhvaćeni ovim istraživanjem.

Statističko istraživanje se provodi na bazi uzorka koji je izabran iz Statističkog poslovnog registra Federalnog zavoda za statistiku.

Uzorkom su obuhvaćeni svi veliki i srednji poslovni subjekti (čiji je godišnji promet 2.miliona/milijuna KM i više), a ostali poslovni subjekti su izabrani metodom slučajnog stratificiranog uzorka.

Na osnovu/temelju rezultata dobivenih uzorkom ocjenjuje se cijeli skup.

Prezentacija indeksa

Rezultati se objavljuju u obliku nominalnih i realnih indeksa. Nominalni indeksi prikazuju kretanje prometa u tekućim cijenama, a realni indeksi pokazuju kretanje prometa u stalnim cijenama. Realni indeksi dobiveni su deflacioniranjem nominalnih vrijednosti prometa prilagođenim indeksom potrošačkih cijena.

Tzv. mjesečne stope promjena prezentiraju se u desezoniranom obliku indeksa, a tzv. godišnje stope promjena se prezentiraju u kalendarski prilagođenom obliku indeksa.

Radi održavanja dosljednosti i kontinuiteta s prethodno objavljenim podacima, indeksi se i dalje iskazuju i u obliku izvornih, neprilagođenih indeksa, ali se posebno ne komentiraju.

Sezonsko i kalendarsko prilagođavanje vrši se u aplikaciji Demetra

wholesale on a fee or contract bases, retail trade and repair of motor vehicles and motorcycles and personal and household goods.

Wholesale trade (on domestic market) is an activity of sale of goods to industrial, trading and professional users and organisations as well as to other business entities engaged in wholesale and retail trade. It also includes transit goods trade (sales of goods which is by a vendor's order directly delivered to a customer without being previously stored at the salesman's).

Wholesale on a fee or contract bases consists of performing of wholesale trade by payment or contract. It includes sales from consignment warehouses, commissioners' services, mediator for trading goods and other wholesale vendors operating in the name or on the account of others, as well as an activity of those who are engaged in connecting vendors with customers or undertake trade transactions on behalf of the owner of goods.

Retail trade

Source and method of data collection. Data on retail trade turnover are obtained by the Monthly Retail Trade Report (M KPS TRG 01 questionnaire).

This survey is conducted on the bases of Law on Statistical Survey in the Federation of B&H ("Official Gazette FB&H" No. 63/03 and 9/09).

Methodology for this survey is based on Council Regulation Concerning Short Term Statistics No. 1165/98 (Annex C), 1158/05., 1503/06. and 1893/06.

Coverage

Observation units are business enterprises (legal entities) by their main (prevailing) activity registered in the retailing trade (section G, division 47 of the KD BiH 2010) as well as selected business enterprises by their main activity registered in other activities, but perform retail trade activities (special list).

The entrepreneurs are excluded.

The survey is carried out on the sample base made on the basis of Statistical Business Register of Federal Institute for statistics.

The sample covers all large and medium-sized business entities (with yearly turnover 2.millions or higher), while micro-sized and small enterprises are selected by the random stratified sample method.

The evaluation of the whole group is based on the results obtained through samples.

Presentation of indices

Results are shown in the form of nominal (value indices) and real (volume indices) indices. Value indices show turnover movements in current prices and volume indices show turnover movements in constant prices. Volume indices are calculated by deflating turnover by modified consumer price indices.

So called month-on-month comparison are presented in seasonally adjusted index form, and so called year-on-year comparison are presented in working-day adjusted index form.

In order to sustain the consistency and continuity with previously released data, indices continue to be presented as gross, unadjusted indices, but they are not commented in particular.

The seasonal adjustment (SA) and working day adjustment (WDA) are

(verzija 2.2) metodom TRAMO SEATS na seriji mjesečnih podataka od januara 2010.godine.

Dodavanjem novih mjesečnih podataka u seriji može doći do promjene desezoniranih i kalendarski prilagođenih indeksa za prethodna razdoblja, tako da se podaci iz ovog Biltena mogu razlikovati od prvih rezultata koji su objavljeni ranije.

Definicije

Promet je ukupan fakturisani/fakturirani iznos koje poslovni subjekt, izvještajna jedinica, obračuna za prodane robe ili pružene usluge tokom referentnog perioda trećim licima što odgovara njihovoj tržišnoj vrijednosti. Promet ne uključuje Porez na dodanu vrijednost (PDV).

Indeksi prometa iskazuju se na dva načina:

Za ukupan promet koji ostvaruju svi poslovni subjekti kojima je trgovina na malo glavna djelatnost (prema KD BiH 2010 registrovani/registirani u oblast 47).

Za promet od trgovine na malo koji iskazuju svi poslovni subjekti koji obavljaju djelatnost trgovine na malo, bez obzira na glavnu djelatnost

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci o prometu ostalih uslužnih djelatnosti dobiveni su iz statističkog istraživanja Tromjesečni izvještaj uslužnih djelatnosti (obrazac K KPS USL 01), koje se provodi od 2015. godine.

Istraživanje se provodi na osnovu/temelju Zakona o statistici u Federaciji BiH ("Sl. Novine FBiH" br. 63/03 i 9/09).

Metodologija istraživanja se temelji na Uredbi Vijeća EZ-a o kratkoročnim poslovnim statistikama br.1165/98 (aneks D), 1158/05, 1503/06 i 1893/06.

Obuhvat

Jedinice posmatranja/promatranja su poslovni subjekti (pravne osobe/lica) koji su prema glavnoj (pretežnoj) djelatnosti prema KD BiH 2010 registrovani/registirani u oblasti H53 – Poštanske i kurirske djelatnosti i području: J – Informacije i komunikacije, M – Stručne, naučne i tehničke djelatnosti (isključujući granu 70.1 i oblasti 72 i 75) i N – Administrativne i pomoćne usluge djelatnosti (isključujući oblast 77 i grane 81.1 i 81.3).

Obrtnici nisu obuhvaćeni ovim istraživanjem.

Istraživanje se provodi na bazi uzorka koji je izabran iz Statističkog poslovnog registra Federalnog zavoda za statistiku.

Uzorkom su obuhvaćeni svi veliki poslovni subjekti, dok su srednji i mali izabrani metodom slučajnog stratificiranog uzorka.

Na osnovu/temelju rezultata dobivenih uzorkom ocjenjuje se cijeli skup.

Podaci se objavljuju u obliku neprilagođenih nominalnih indeksa, s obzirom na to da je za sezonsko i kalendarsko prilagođavanje neophodna višegodišnja vremenska serija (minimum 16-20 opservacija).

conducted using Demetra application (version 2.2) by using TRAMO SEATS method on data series starting from January 2010.

Extension of index series, by adding of new monthly observations for each month could cause subsequent correction for previous periods. Data from this release may differ from previously published bulletin.

Definitions

Turnover is invoiced total value that enterprise, reporting unit, calculates for all sold goods and provided services during reference period to third parties. Turnover does not include Value added taxes (VAT).

Indices on the retail trade turnover are presented in two ways:

For the total turnover generated by all business entities with the retail trade as main activity (according to KD BiH 2010 classified in division 47).

For the retail trade turnover expressed by all business entities engaged in his activity, irrespective of their registered main activity

Source and methods of data collection

Data on realized turnover in the other activities are collected from the Quarterly Report on Other Services (K KPS USL 01 questionnaire). Survey is conducted since 2015.

This survey is conducted on the bases of Law on Statistical Survey in the F B&H ("Official Gazette FB&H No." 63/03 and 9/09).

Methodology for this survey is based on Council Regulation Concerning Short Term Statistics No. 1165/98 (Annex D), 1158/05., 1503/06. and 1893/06.

Coverage

Observation units are business enterprises (legal entities) by main (prevailing) activity according to KD BiH 2010 registered in the division H53 – Postal and courier activities and section: J- Information and communication; M-Professional, scientific and technical activities (excluding group 70.1 and divisions 72 and 75) and N – Administrative and support service activities (excluding division 77 and branches 81.1 and 81.3).

The entrepreneurs are excluded.

Survey has been carried out on the sample made on the basis of Statistical Business Register of Federal institute for statistics.

The sample covers all large entities, while micro-sized and small enterprises are selected by the random stratified sample method.

The evaluation of the whole group is based on the results obtained through samples.

All indices are presented as unadjusted, non-deflated indices, because it is mandatory to have larger time series in order to perform seasonal and working-day adjustment (minimum 16-20 observations).

Definicije

Promet je ukupan fakturisani/fakturirani iznos koji poslovni subjekt obračuna za prodane robe ili pružene usluge tokom/tijekom referentnog perioda trećim licima što odgovara njihovoj tržišnoj vrijednosti. Promet ne uključuje Porez na dodanu vrijednost (PDV)

Ostale uslužne djelatnosti

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci o prometu ostalih uslužnih djelatnosti dobiveni su iz statističkog istraživanja Tromjesečni izvještaj uslužnih djelatnosti (obrazac K KPS USL 01), koje se provodi od 2015. godine.

Istraživanje se provodi na osnovu/temelju Zakona o statistici u Federaciji BiH ("Sl. Novine FBiH" br. 63/03 i 9/09).

Metodologija istraživanja se temelji na Uredbi Vijeća EZ-a o kratkoročnim poslovnim statistikama br.1165/98 (aneks D), 1158/05, 1503/06 i 1893/06.

Obuhvat

Jedinice posmatranja/promatranja su poslovni subjekti (pravne osobe/lica) koji su prema glavnoj (pretežnoj) djelatnosti prema KD BiH 2010 registrovani/registirani u oblasti H53 – Poštanske i kurirske djelatnosti i području: J – Informacije i komunikacije, M – Stručne, naučne i tehničke djelatnosti (isključujući granu 70.1 i oblasti 72 i 75) i N – Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (isključujući oblast 77 i grane 81.1 i 81.3).

Obrtnici nisu obuhvaćeni ovim istraživanjem.

Istraživanje se provodi na bazi uzorka koji je izabran iz Statističkog poslovnog registra Federalnog zavoda za statistiku.

Uzorkom su obuhvaćeni svi veliki poslovni subjekti, dok su srednji i mali izabrani metodom slučajnog stratificiranog uzorka.

Na osnovu/temelju rezultata dobivenih uzorkom ocjenjuje se cijeli skup.

Podaci se objavljuju u obliku neprilagođenih nominalnih indeksa, s obzirom na to da je za sezonsko i kalendarsko prilagođavanje neophodna višegodišnja vremenska serija (minimum 16-20 opservacija).

Definicije

Promet je ukupan fakturisani/fakturirani iznos koji poslovni subjekt obračuna za prodane robe ili pružene usluge tokom/tijekom referentnog perioda trećim licima što odgovara njihovoj tržišnoj vrijednosti. Promet ne uključuje Porez na dodanu vrijednost (PDV)

TURIZAM

Podaci o kapacitetima za smještaj, broju dolazaka i noćenja turista po vrstama objekata i prema zemlji prebivališta dobiveni su iz istraživanja Mjesečni izvještaj o turistima i noćenjima (obrazac TU-11).

Jedinice posmatranja su poslovni subjekti i njihovi dijelovi

Definitions

Turnover is a total value of all goods sold and services provided on the market in the observed period, irrespective of whether paid or not. Value added tax (VAT) is excluded.

Other services

Source and methods of data collection

Data on realized turnover in the other activities are collected from the Quarterly Report on Other Services (K KPS USL 01 questionnaire). Survey is conducted since 2015.

This survey is conducted on the bases of Law on Statistical Survey in the F B&H ("Official Gazette FB&H No. " 63/03 and 9/09).

Methodology for this survey is based on Council Regulation Concerning Short Term Statistics No. 1165/98 (Annex D), 1158/05, 1503/06. and 1893/06.

Coverage

Observation units are business enterprises (legal entities) by main (prevailing) activity according to KD BiH 2010 registered in the division H53 – Postal and courier activities and section: J- Information and communication; M-Professional, scientific and technical activities (excluding group 70.1 and divisions 72 and 75) and N – Administrative and support service activities (excluding division 77 and branches 81.1 and 81.3).

The entrepreneurs are excluded.

Survey has been carried out on the sample made on the basis of Statistical Business Register of Federal institute for statistics.

The sample covers all large entities, while micro-sized and small enterprises are selected by the random stratified sample method.

The evaluation of the whole group is based on the results obtained through samples.

All indices are presented as unadjusted, non-deflated indices, because it is mandatory to have larger time series in order to perform seasonal and working-day adjustment (minimum 16-20 observations).

Definitions

Turnover is a total value of all goods sold and services provided on the market in the observed period, irrespective of whether paid or not. Value added tax (VAT) is excluded.

TOURISM

Data on capacities, the number of tourist arrivals and tourist nights by type of accommodation and country of residence are collected through Monthly Report on Tourist Arrivals and Tourist nights (Form TU-11)

registrirani prema KD-u u području H - Ugostiteljstvo, tj. ugostiteljska i druga preduzeća koja pružaju usluge smještaja gostima.

Report units are business entities and their parts registered according to the CA under section H - Hotels and restaurants and other enterprises engaged in providing accommodation services in tourism.

Turist je svaka osoba koja u mjestu izvan svog prebivališta provede najmanje jednu noć u ugostiteljskom ili drugom objektu za smještaj gostiju, radi odmora ili rekreacije, zdravlja, studija, sporta, religije, porodice, poslova, javnih misija i skupova.

Tourist is every person who, outside his place of permanent residence, spends at least one night in a hotel or another accommodation facility for reasons of rest, recreation, health, study, sport, religion, family, business, public tasks or meeting.

Domaći turist je svaka osoba sa prebivalištem u Bosni i Hercegovini koja u nekom mjestu u Bosni i Hercegovini, izvan mjesta svog prebivališta, provede najmanje jednu noć u ugostiteljskom ili drugom objektu za smještaj gostiju.

Domestic tourist is a person with permanent residence in Bosnia and Herzegovina who spends at least one night in a hotel or some other accommodation facility outside their place of residence.

Stranim turistima smatraju se sve osobe koje u Bosni i Hercegovini nemaju stalno prebivalište, a provedu najmanje jednu noć u ugostiteljskom ili drugom objektu za smještaj gostiju.

Foreign tourist is a person with permanent residence outside Bosnia and Herzegovina who temporarily resides in Bosnia and Herzegovina and who spends at least one night in a hotel or some other accommodation facility.

Turistički smještajni objekat je svaka jedinica koja redovno (ili povremeno-sezonski) obezbjeđuje smještaj za noćenje turistima. Turistički smještaj se dijeli na: kolektivni i privatni turistički smještaj.

Tourist accommodation is any facility that regularly (or occasionally) provides overnight accommodation for tourists. Tourist accommodation has been divided into two main groups: collective accommodation establishments and private tourist accommodation.

Soba je jedinica koju čini jedna soba ili skupina soba čineći nedjeljivu iznajmljivačku cjelinu u smještajnom objektu ili boravištu. Sobe mogu biti jednokrevetne, dvokrevetne ili višekrevetne zavisno da li su opremljene stalno za smještaj jedne, dvije ili više osoba. Ako se soba koristi za stalni boravak za više od godinu dana, ne bi trebala biti uključena. Kabine, kolibe, kućice, drvene kolibe, bungalovi i vile tretiraju se kao sobe i apartmani tj. mogu se ostaviti kao jedinice.

A bedroom is a unit formed by one room or groups of rooms constituting an indivisible rental whole in an accommodation establishment or dwelling. Rooms may be single, double or multiple, depending on whether they are equipped permanently to sleep one, two or several people. If a room is used for permanent stay, for more than one year, it should not be included. Cabins, huts, cottages, wood huts, bungalows and villas can be treated as rooms and apartmans, which mean that can be left as a units.

Broj ležaja u objektu ili boravištu je određen brojem osoba koje mogu prenoćiti u ležajima u objektu (boravištu), ignorišući bilo kakve dodatne ležaje koji bi se mogli namjestiti na zahtjev gosta. Termin ležaj se primjenjuje na jedan ležaj, dvostruki ležaj se računa kao dva ležaja. Ta jedinica služi za mjerenje kapaciteta bilo kojeg tipa smještaja.

Number of bed-places in an establishment or dwelling is determined by the number of persons who can stay overnight in beds set up in the establishments, ignoring any extra beds that may be set up by customer request.

The term bed-place applies to a single bed. A double bed is counted as two bed-places. This unit serves to measure the capacity of any type of accommodation.

Stalnim ležajima se smatraju ležaji koji se redovito spremaju za iznajmljivanje gostima.

Invariably bed-places are bed-places which are regularly prepared for guest rent.

Pomoćnim ležajima se smatraju ležaji koji se prema potrebi pripremaju za iznajmljivanje gostima za vrijeme sezone.

Auxiliary bed-places are bed-places which, by the rule, serve for afternoon guest rest as an extra bed-place accommodation capacities are completed during the season.

Prosječna dužina boravka se izračunava dijeljenjem broja noćenja sa brojem dolazaka turista.

Average detention of foreign tourist's stays are calculated by dividing number of overnights stays by the number of arrivals.

Bruto iskorištenost ležaja u jednom mjesecu se dobija tako što se podijeli broj ukupnih noćenja sa brojem ležaja koji se nude i brojem dana u datom mjesecu za istu grupu objekata, množenjem koeficijenta sa 100 da bi se rezultat izrazio u procentu.

The gross occupancy rate of bed-places in one month is obtained by dividing total overnight stays by the product of bed-places on offer and the number of days in the corresponding month for the same group of establishments, multiplying the quotient by 100 to express the result as a percentage.